

HIBRU

Hibru yokwowa ya yokwo pr̄īeya Hibrumi iikamim ȳip̄iki naingwo t̄ibm̄iiȳim Jis̄is siiram ya sima w̄inki aeya. Hibru iikamim ȳim Juda iikamim simiir in̄ig wh̄ir īeya. M̄i kr̄ima n̄inokn̄ink̄in tani, ta yokwo aair̄in nh̄inga piyamisi w̄inkiya. M̄i inkam̄in w̄inkiȳin siya h̄in̄ina k̄iḡin Juda simiir iikamim naingwo t̄ibm̄iiȳim k̄ir̄ie rani sima simiir naingwo t̄ibm̄ii w̄ina saiir haiburgigam t̄irk̄im simiir b̄īyan siȳīūin Mosesni siȳīū komii si napiȳin ini siiramar swok̄i am̄im. M̄i ta yokwowa iikam̄ im̄iir̄in m̄in bōink̄ika Jis̄is̄in Adi Komii siir ȳinis̄im̄in ini paekwos̄im ik̄im m̄i Moses ini simiir haibur̄in. M̄i ta Jis̄is̄ siir m̄īiya ya ini Mosesni m̄īiya saiir kou ywowa. M̄i ta Jis̄is̄ siir nh̄eya ȳip̄iki dim̄in biȳie biȳeȳim s̄im haiyoprimdiȳum̄iigiya ya ini w̄raisumi nh̄eya saiir haibura. Jis̄is̄ siya omwai h̄ir̄iyar waiyayokiyok̄iiḡin. M̄i ta h̄ir̄inan saiirsika siya simiir asi bōink̄ik̄in sima Jis̄is̄ siiram naingwo t̄ibm̄iiȳim ȳip̄ik̄in bīiḡib̄īyan pris̄in in̄ig komiigak̄in. Iriig.

Yaiya Adi Komii siir ȳinis̄im̄in siya hauuga kr̄im̄ir̄in.

¹ B̄idi b̄idiniyar̄in īi wh̄iekak̄im b̄idi yamkiȳim Adi Komii kr̄im̄ir̄ Wan̄in siya siir yaiȳim profet kam̄im simiir bōinm̄imauugin, siȳīupai siȳīupaiȳim simiir. M̄i t̄i yaiȳim profet kam̄im sima ini kr̄im̄ir̄ brougaeȳim simiir hauugiȳim.

² M̄i ta īiya d̄iḡ kingīin nwowi Adi Komii siya ta siir yaiya w̄i siir ȳinis̄im̄ iir hauugi. M̄i ȳio siya w̄i

krimiir swoki kwaboinmamauwuwi. Adi Komii siya siir b̄idi yimbiniin siir digworaekwo whiekakim simiir haiyim. Mi biya Adi Komii siya siir boiniin mi siya ini siir yai imiirar wakaeyoknan. Mi siya ninomor nu sowiir digworaekwo imiirin asi nonkwokwokikim. ³ Ti siir yinisimin Jisis siya krimiir nisiimauugin dimin komii komiiyim paenan niuyaiyim Adi Komii siirim, siir yinisimin ini siir Adin siir hiriinana ywowin. Siir yaiya saeya kiriekaka, digworaekwo whiekakim ninomor nu sowiirim siyar sibgu kigirkaki. Mi siyar naokin paeyin hiniya nironinkinin siirin, iikamim simiir dimin biyeyim ini siyar haiyopriimdiyumiigiyim. Mi siya ha swoki insiin idwonamin mi siya ninomor koua hiriir yam mi siya Adi Komii siir ina inig miya ini idwoiu inkam komii nu kigiraowiyin siir hiriinan. Iriig.

Adi Komii siir yinisimin siya ini paekwosimim simiir haiburim

⁴ Dimusi rani, siya ini Adi Komii siir ina inig miya nidwowin mi siya ini paekwosim whiekakim kou hir nwowim simiir haiburim. Mi ti inigin Adi Komii siya hauuwun siya iripi hiriinan siya ini paekwosimim simiir inig imiir haiburim.

⁵ Dimusi rani, biya Adi Komii siya paekwosim imiirin hinina bi boinkin, Kima kariir yinisimkim, panao kara pi hinina boinki kara kimiir Adgin.

Adi Komii siya paekwosim simiirin hiriinan yai bi swoki boinkin. Nningaka, nninga kninga. Siya Jisis siirara boinkin. ⁶ Biya Adi Komii siya siir yinisim yinhaomiyinin siirin nu tiriir nikropkiyam minin mi siya paekwosim simiirin hinina boinki,

kima ti kariir paekwosimim kima siir inig iir hainanprapraski.

7 Mi siya yai nhirim paekwosim simiirin hinina boinkin,

paekwosim sima kariir miyan inkam dwo mi simiir miyim opudnan hugidudu mirii. Mi simiir kirieya paenan diudkwakwa.

8 Mi siir yinisimin siirin hinina boinkin,

kira ini Adi Komii ywowin kariir hiriinan. Kira inkam komii digworaekwo whiekakim simiir kigriraowiyin wi siir hiriinan nwowi. Inokinokin digworaekwo whiekakim kira wi wadieyar sibgu kigriraowi.

9 Kira wi siyu miyik miyikim simiiraramar naingwowi mi kira wi dimin biyeyim wi simiiram naingwo rani. Kara kariir Adi Komiiyin kiriirin wi kara nokmwın okwohaiginuwi, inig komiigak nwowamin mi kira wi maigimaiga komiigakar nwowi. Mi ta maigimaiga wi iikam whiekakim simiir maigimaiga imiir haiburi.

10 Mi Adi Komii siya hinina swoki boinki,

Biiyan Inkam Komii, kira bidi bidiniyarın nu ninomoro kariir ingar nonkwokwoko.

11 Mhoiia ninomor nuwo sowa wa digiguski mi ni kira nningaka. Inokinokin wi hiriyar nwoyokiyokii mi ninomor nuwo yo wi wro namwoiwi yuis wronan.

12 Mi yo ini inkamin yuis kaba nitkaigiya mi yaeya yuis win swoki haiiyin mi ha niyin ini siir hiriinan ywowin. Mi kira nu ninomoro sowiirin wi hiriinanar mi diguskii. Mi wi yaeya nu ninomor win

swoki onkwokwoki mi ni kira wi hriiyar
nwoyokiyoki ami, wi kisina rani.

¹³ Biya Adi Komii siya hiniina boinkin,
kira wi kariir ina inig miya nidwowi, maeyaua
inkam komii siya nidwowiya saiir. Mi kira
wi hriiyar nwoyokiyoki mi wi iya kara
kiriir sauan omomim simiir nonkwobum-
buninkin iuguski wi saiir nadigiuwi.

Adi Komii siya ti yayim simiirin paekwosimim
simiir bi boinkin. Ningaka. Siya siir yinisim
iirarar boinkin.

¹⁴ Mi yipikim paekwosimim, ha? Sima
naeyunankim mi dimin taeminim Adi Komii siya
boiniyim sima pa wakaeyokna diriraerari. Mi
siya simiirin iikamim naingwo tibmiiyim simiirim
yikropki simiir whinkinsiisim Adi Komii siya
nimbimim nanmaiwarkainam simiir. Iriig.

2

*Adi Komii siya krimiir swoki anmaiwarkainaei
yio dimin komii ieyairgin.*

¹ Dimusi rani, Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin
digworaekwo whiekakim ini siyar kigirkakim mi
krima krimiir kwoinau haigi nonkworinu saiirin
digiumii kipi haimriiyugi, wim wi ini hanin
kima kima priyakirirkiisi. ² Adi Komii krimiir
Wanin siya biya siir yai nhirim siir paekwosimim
simiir boinmauugikin. Mi ta yayia ha hainamim
mi ina boinmimauuwamim. Mi dimin taeminim
sima boinmimauuwim ina yimbiyamim. Mi iikam
nhirim sima ta yayia saika nantamyiriyiri mi
saiir wakaeyokna karam nwowi mi sima dimin
biye tiri mi sima wi hik kimpipisu prasae hai

rani, ti dimin biyeyim sima tirim simiirsiyin, dimin biyeyim sima tirim simiir digar swoki haii. ³ Mi hiriinankinuwi mi krɪma ta yai komiia Adi Komii siya boina, siya nanmaiwarkainana digumii saiir haimriyuwi mi krɪma wi panina napiyoki iya Adi Komii siya dimin biyekak iikamim simiir tirbumbuwi saiirin, ha? Siyu karamaeka. Ningaka. Biya, Biyan Inkam Komiiyin siya hinina boinkin, Adi Komii siya wi krimiir nanmaiwarkainaei, iikamim sima ta yai aiir wakaeyoknaim sima hinina boinkin, ta yaiya saeya kaimwowaiga. Saeya niksise rani. ⁴ Adi Komii siyar nisiimauugin ti yayim sima kaimwowaigim, kiripai kiripaiyim siya tirim. Mi siya siyu miyik miyikim iikamim simiir whinkinsiisim tirim mi Adi Komii siya naeyuin siir kwoin aigar naingwo hauugin iikam imiirin mi siya siir dimin miyik miyikim iikamim simiir hauuwikim. Iriig.

Jisis siya inkamnan nimbiamkin krimiir nanmaiwarkainaim.

⁵ Ti yayim tariinan krimiir boinim, sima ti nu whirin wi mhoiya Adi Komii siya tirkii mi siir boinkin. Iikam yipikim siir wakaeyoknaim sima wi ti nu iir nwowi. Adi Komii siya paekwosimim simiir bi nimbingin ti nu win siir kigriraowamin. Ningaka. ⁶ Inkam nwirin Adi Komii siir yayim yokwoni siya winim saeya hinina winboinkika, iikamim sima dimkim, kira simiiram naingwowyin? Mi yinisisimim yim dimukim kima simiir sibgu kigriraowiyim, ha? Iikam krɪma ini inig karamae ywowim.

7 Mi siya iikamim krimiirin wi ii priei nokmwın owaigınıu rani, paekwosımım simiir aowan. Mi kira diminim inkam komiıyım nu kigrıraowiyım digworaekwo whiekakım simiir sima haiiyım simiir hiriinan hauugin. Mi sima ini paenan yıuyakiyım. Mi sima ini inig komiigaka ywowın.

8 Mi kira digworaekwo whiekakım simiir nokmwın okwo haigınıugin.

Hıi, Adi Komii krimiir Wanın siya digworaekwo whiekakım iikamım simiir aowa haigınkın. Mi dimin whırkın simiir koua bi swoki haigın miminkın. Nıngaka: Mi ti diminim krıma tariinanın simiir niki kig rani. Sima bi niki imbinikım. Nıngaka. ⁹ Mi tariinanın krıma bıdi yınoknınkınım dimin taeminim ti inkamın Jisis siirim. Mi ii priei rani, Jisis siya ti nu iir nwowın. Adi Komii siya siirin paekwosımım simiir aowa nokmwın okın mi siya ini inkam inig karamaenana ywowın. Mi tariinan Adi Komii siya inkamın inig komiigakın siir hiriinan yokmwın owaigınıu mi siya ti dimin paenan niuyaeiyın Adi Komii siirim simiir hai. Dimusi rani, siya naokın iikamım krimiir dimin biyeyım mi krimiir hikım simiir haiyım. Mi Adi Komii siya iikam krimiirin wi dimin miıyık miıyık imiir hiriinansi tir haigınıuwi. ¹⁰ Mi ini mi owın Adi Komii siya digworaekwo whiekakım simiir Adi mi owın mi simiirin siyar mi onkwokwokiıyın ini mi owın. Mi siya Jisis siirin minam nımbingın ti hik imiirin siyar mi haii siya kimpıısuam ini owın. Mi ta hıka Jisis siir tira mi siya ini iikamım simiir nanmaiwarkainan inkam komii kın yamwoıun.

Mi krɪma wɪ Adi Komii siir yɪnisɪm asi nwowi. Mi mhoiɪya krɪma wɪ siir dimɪn mɪiyɪk mɪiyɪkɪm nɪnomor kouanɪm wɪ sɪmiir haii.

¹¹ Krɪma dɪnoknɪnkɪn, tɪ inkamɪn siya iikam whiekakɪm sɪmiir dimɪn biyɪe ɪmiir bidi haiyoprɪndiyɪumiigiyɪm mɪ tɪ iikamɪm sɪma ɪni rɪrmɪiɪya ywokiyɪm, sɪmiirɪn dimɪn whɪrki bi kɪmbugɪm. Mi Jisɪs siya mɪ sɪma, sɪma ɪni Adi Komii siir yɪnisɪm arar ywowɪn. Mi Jisɪs siya sɪmiirɪn siir nomousɪsɪm nɪkɪusi panɪnsɪ yɪdidsɪ. ¹² Mɪ siya boɪn,

Adi Komii kara kɪriir ɪnɪgɪn wɪ kariir nomousɪmɪm sɪmiir boɪnmauwɪ. Ɔhi, sɪmiir whwonkam ɪdɪn kara mwai waowɪ mɪ wɪ kɪriir ɪnɪg ɪir hainani. Maeyaua iikamɪm naɪngwo tɪbmɪi kɪniyɪm ɪrɪpa sɪma haɪngiriyɪu omɪmɪriya saiir hɪrɪn.

¹³ Mɪ siya hɪniɪna swokɪ boɪnki, Kara wɪ Adi Komii siir yai ɪmiirar naɪngwo tɪbmɪi kɪni. Mɪ siya hɪniɪna swokɪ boɪnki, kira kariir kɪgi, kara tɪsi tɪrar nwowɪn. Mɪ Adi Komii siir yɪnisɪmɪm kariir hauuwɪm sɪma tɪsi kanaka tɪrar nwowɪm.

¹⁴ Mɪ krɪma tɪ siir nomousɪmɪm pɪugak nhiekakaɪrgɪm mɪ Jisɪs siya ɪni ɪriipɪ hɪriinan inkama mɪ amwoɪuɪn pɪugak nhiekak mɪ siya wa mɪ aowɪ mɪ siya Setan siirɪn wa nonkwobumbunɪnkɪn ɪuguski mɪ siir siyɪuɪn iikamɪm sɪmiir tɪrbumbu aokaowiyɪn siir warar.

¹⁵ Mɪ siya hɪriinan mɪnsɪ tɪrkɪn, iikam krɪma naosi naɪngwo ɪdidi mɪ Adi Komii siir kɪgi mɪ mhoiɪya krɪma wɪ naosi nɪdid rani. ¹⁶ Siya tɪ dimɪnɪm sɪmiirɪn paekwosɪm sɪmiir whɪnmɪriiyɪm bi mɪnkɪn. Nɪngaka. Siya iikamɪm Ebrahim

siir isidin siirin kr̄miir wh̄indir̄raeraram nit̄kin.
¹⁷ Mi ti h̄iriinan siȳūin siya inkam asi nwokin,
 siir nomous̄is̄im̄im kr̄miir h̄iriinan. Mi siya
 wa mi m̄arii pr̄ismi biyan inkam komii siir
 h̄iriinan ik̄i iikam̄im s̄imīirsi naingwoȳimiyokin.
 Mi siya m̄insi naokin Adi Komii siir iowa siya
 nwowa dim̄in biȳeȳim s̄imīir saīirsi. Mi siya
 iikam̄ im̄īirin Adi Komii saika nwoki inkiamasu
 haiḡin̄īuw̄im s̄ima ir̄ipa nongwomamāir aeyam.
¹⁸ Mi siya hikpai hikpaiȳim siir n̄imbiyam̄im mi
 siir kinank̄ūim s̄imīir k̄imp̄ip̄isu b̄idiyar haiȳin.
 Dimusi rani, siya w̄i nwoki k̄ign̄inokn̄ink̄in̄im
 iikam̄im ti h̄iriinan hik̄ k̄imp̄ip̄isu haiȳim s̄imīirin.
 Iriig.

3

*Jisis siir in̄ig komīiȳin in̄i Moses siir in̄ig komii īir
 haibur̄in*

¹ Nom̄īiyauw̄im ȳip̄iki Adi Komii kr̄miir
 Wan̄in siiram naingwo tib̄m̄ii k̄in̄im. Adi
 Komii k̄im̄īiram̄in m̄inam n̄ik̄iunakin dim̄in̄in
 big nasm̄irwaiya Adi Komii siya nwowan̄in siir
 tir̄im. Mi k̄ima Jisis siir̄im sibgu daingwokwo,
 Adi Komii siya Jisis siir̄ar n̄ikropkikin siir yai aiir
 bōin̄m̄imauuwam dim̄in wh̄iekakim siya tir̄iȳim.
 Siya pr̄ismi biyan inkam komīiȳin siya tir̄iȳim siir
 h̄iriinan. Mi kr̄ima ti yaȳim siya bōin̄im s̄imīirar
 wakaeyokna bōin̄m̄imauukin iikam̄im s̄imīirin.
² Adi Komii kr̄miir Wan̄in siya b̄idi ȳimbin̄in ta
 siir m̄īiya saīirin mi siya ta Adi Komii siir m̄īi
 m̄īiȳik aiirar asi sibgu wakaeyokna m̄arii, siya
 Moses siya tir̄in īiya siya Adi Komii siir iikam̄
 im̄aka nwowa saīir h̄iriinan tir̄kin. ³ Mi Adi Komii

siya minam kiwakikin Jisis siir inigin Moses siir inig iir haiburim. Inkamin omaka komii miriyyin mi inigak ha nwowiyin siir hiriinan. Omaka saeya bi nwowika inigakin. Ningaka. Inkamin nonkwo miriyyin siyar nwowikin inigakin. ⁴ Omakaim sima sima bi mirii naeikim. Ningaka. Omaka whiekakim simiirin inkamki nonkwo miriigim. Adi Komii siyargin digworaekwowim simiir bwamkibwamin. ⁵ Moses siya whisarii mi miriyyan inkamkin. Mi siya Adi Komii siir yai imiirar sibgu wakaeyoknaeikin iya siya Adi Komii siir iikamim simaka hir nwowa mi siya Adi Komii siir dimin taeminim mhoiyya nimbiamyami simiir boinmimauugin. ⁶ Mi inkamin Adi Komii siir iikamim simiir kou nwowin yo Jisis Krai sasaigin. Mi Adi Komii siir yinisimin miyyim siya miriyyim ini wadiekinar mi owim. Mi nim krima iikamim naingwo tibmii kinim nim krima Adi Komii siir puganka. Mi krima naingwo tibmii kinni Adi Komii siiramin mi kirie hiriyyar nwowi mi krima siiramin maigimaigra hiriyyar nwowi, krimiir nanmaiwarkainam. Mi krima iikam naingwo tibmiyyim wi Adi Komii siir pugan nwowi. Mi krima naingwo tibmii kin karam nwowi, siya wi krimiir nanmaiwarkaina rani. Ningaka. Iriig.

Mi iikamim Adi Komii siir yai aka nantamyiriyiriyim sima wi iripa nongwomamair ae rani.

⁷ Dimusi rani, krima ini Adi Komii siir iikamnan ywowim. Mi krima Adi Komii siir naeyu miyyikin siir yai imiirar wakaeyokna. Siya

- hɪnɪna boɪnkɪn, panao kɪma pɪ siir yai aiir wakaɛi,
- ⁸ mɪ kɪma kɪmiir mɦɪi kwoɪnɪm pɪ kɪpi kɪkɪntɪmɔɪnu kɪpkai biya kɪmiir yɪdiwi wanwiyaɛyɪm sɪma kariir yai aka nantamyɪriyɪra saiir hɪriinan, iya sɪma nu siiyɪn apa nɪnga hɪr nwowa.
- ⁹ Mɪ sɪma kariirɪn saiir kɪnankɪugɪm. Mɪ ta maeyau aiirɪn kɪmiir brougaɛyɪm sɪma dimɪn whɛkakɪm kara tɪrɪm sɪma biɛwiɪyɪm kamnwosa kɪgɪm. Mɪ sɪma hɪriinansi bi nwokɪm, sɪma ɪni kariiramar swoki kɪnankɪu kɪpkaiyɪm.
- ¹⁰ Mɪ kariir kwoɪnɪn tɪ iikam isidɪn sɪmiirɪmɪn hauugihauuga asi whwiɪɛkɪn. Mɪ kara ɪna boɪnɪn, ɪnokɪnɔkɪn sɪmiir mɦɪi kwoɪnɪm yaeya siyɪu whɪrɪma naɪngwowi siir napam.
- ¹¹ Mɪ kariir mɦɪi kwoɪnɪm haugɪhauga asi whwiɪɛkɪkɪm sɪmiiramɪn mɪ kara hɪnɪna nɪkopaisɪrki, tɪ iikamɪm sɪma wɪ kariir om miyɪkɪn pɪu siisiyɪn wɪ siir swoki ɪt rani. Nɪngaki nɪngakɪɪnga!
- ¹² Mɪ kɪmiir kwoɪnɪm wɪ dimɪn biyɪɛyɪm sɪmiirɪm pɪ naɪngwowisi mɪ kɪma wɪ tɪ Adi Komiiyɪn omwai waiyayokiyokɪiɪyɪn wɪ digɪumɪi siir haimriiyɪugigisi. ¹³ Mɪ tariinanɪn ɪnokɪnɔkɪn kɪma ɪrɪra nwonwɪra kɪma kɪmar whɪnkɪnsiis ankɪnsiisnaɛi mɪ kɪmiiram kɪnankɪuwi mɪ kɪma wɪ Adi Komii siirɪn wɪ digɪumɪi haimriiyɪugig rani. Nɪngaka. ¹⁴ Kɪma, kɪma kɪma whɪnkɪnsiisna. Dimusi rani, biigɪ biyɪn krɪma Kraisiir yai aiir wakaɛyɪm, kɪma biɔiyar yaɪngwo tɪbmiiyɪm mɪ krɪma biɔiyar sɪbgu ɪtinakɪu kɪpkaiyɪm. Mɪ krɪma hɪriinan tɪriyokiyokɪi ami mɪ iya krɪma naowi wɪ

saiirar nadigiuwi. Mi krɪma ɪnokinokɪn wɪ Kraɪs saika nwoyokiyoki.

¹⁵ Krɪma ɪna nɪnoknɪnkɪnim, ta yaiya ɪna nwokriɸkaiya. Saeya hɪnɪna boɪnka, Mi tapa kɪma siir yaiya saiir wakaei mi krɪmiir mhi kwoɪnim kipi kɪntɪmɪnu, biya kɪmiir brougaeyɪm biya sɪma nantamyɪriyɪra saiir hɪriinan.

¹⁶ Yɪpiki iikamkɪm biya Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna karam nwowɪm mi saika nantamyɪriyɪrim, ha? Ti iikamɪm Moses siya nɪkɪunamɪm nu Isib hɪranki mi ha namɪm sɪma. ¹⁷ Mi biɪwi kamnwiso Adi Komii siir kwoɪnin haugɪhauga nhɪniiram whiyɪkɪn, ha? Siya iikamɪm siyɪu biyɪe tɪrim kwoɪn haugɪhauga sɪmiiram whiyɪkɪn mi sɪma ɪni maeyau siiyɪn apɪn ɪni hɪr yaokaowɪm.

¹⁸ Biya Adi Komii siya nhɪniir nokwao boɪnkɪn, ha? Sɪma wɪ om mɪiyɪkɪn pɪu siisiyɪn wɪ siir nam tani kara sɪmiiram nɪmbɪnɪn Nɪngaka. Ti iikamɪm Adi Komii siir yai nantamyɪriyɪrim siya sɪmiirar boɪnkɪn. ¹⁹ Krɪma ɪna nɪnoknɪnkɪnim, sɪma bi naɪngwo tibmii kɪngɪm. Mi sɪma omɪn Adi Komii siya nɪmbɪnɪn sɪmiiram pɪu siisiyɪn siir bi namkɪm. Nɪngaka. Dimusi rani, sɪma bi naɪngwo tibmiikɪm mi Adi Komii siir yai aiir bi wakaeyoknakɪm. Iriig.

4

¹ Adi Komii krɪmiir Wanɪn siir nɪmbina saeya ɪna niki owa, saeya hɪnɪna boɪnka, kɪma kariir omɪn pɪu siisiyɪn siirɪn wa napnɪnopkai nami. Mi hɪriinanki nɪuwi krɪma mɪntarao Adi Komii siya krɪmiirɪn wɪ siir omɪn pɪu siisiyɪn siir kɪgnɪnkɪn

apn̄nopkaigi karamae nwowisi. ² Kr̄ma Adi Komii siir yaiȳm ina wakaeȳm biya kr̄miir brougaeȳm sima wakaeya saiir h̄riinan. Mi sima hindara wakaekim mi sima bi naingwo t̄bmii k̄nḡim mi ta Adi Komii siir yaiya sima wakaeya, saeya simiir bi swoki wh̄ndir̄raerarka. N̄ngaka. ³ Kr̄ma iikam̄m naingwo t̄bmii k̄niȳm kr̄ma ti om miȳikin pīu siisiȳn siirar namikim. Biya Adi Komii siya boin̄n saiir h̄riinan, ta yaiya h̄niinga. kariir kwoin̄n hauugīhauuga wh̄wiȳekin mi kara h̄riinan asi nikopais̄is̄ir boin̄kin, iikam̄m kariir yai waka karamae nwowim sima kariir omin pīu siisiȳn wi siir napn̄nopkainani rani. N̄ngaki, n̄nga, k̄nga!

Adi Komii siya nu ninomor sowiirin ha nonkwokwo digiȳn mi siya pīu ina siisin. Mi mhoīya siya ti omin pīu siisiȳn simiiram ha boin̄kin. ⁴ Mi Adi Komii siya Yokwo Komii saiirin ii iriyyar kw̄saka saiirin h̄niina boin̄kin mi ii iriyyar kw̄rim Adi Komii siya mi wh̄iekakim simiir mirii digi mi ii iriyyar kw̄saka siya pīu saiir siiskuwak. ⁵ Mi ta Yokwo Komiiya saeya h̄niina swoki boinkika, sima kariir om miȳikin pīu siisiȳn wi siir napn̄nopkainani rani. N̄ngaki, n̄nga, k̄nga! ⁶ Mi ta yaiya h̄riinana ina niki okripkaiya mi nh̄rim naingwo t̄bmii k̄niȳm, om miȳikin pīu siisiȳn siirin wa napn̄nopkainami mi iikam nh̄rim biya yai win kibi aiir wakaeȳm mi ha swoki antamȳiriȳim, sima wi omin pīu siisiȳn siir h̄riir napn̄nopkainam tani. N̄ngaka. ⁷ Dimusi rani, iikam̄m yipiki biigi bi wakaeȳm Adi Komii siir yai win kibi aiir mi

tɪ omɪn pɪu siisiyɪn siir nam karamae nwowɪm
 Adi Komii saika mɪ Adi Komii siya simiiramɪn
 iiya kwɪra swokɪ imbin pɪu saika siisɪm. Mɪ
 mhoiɪya biɛwi biɛwiyɪm biɪdi yamkiyɪm, Adi
 Komii siya digworaekwo whiekakɪm Devidkɪ
 si winboinkiyɪm Yokwo Komiini siya hinɪna
 boɪnkɪn,

Mɪ tariinanɪn kɪma ta yai aiir wakaei, kɪma wɪ kipi
 nantamyɪriyɪr.

⁸ Mɪ Josua siya simiirɪn tɪ omɪn Adi Komii siya
 nɪmbinɪn pɪu sima siisam, siir hɪriir whɪnamkɪswo
 mɪ Adi Komii siya wɪ yaeya igwɪr di swokɪ imbinɪ
 pɪu sima siisamɪn. ⁹ Mɪ hɪriinankɪnuwi, krɪma
 dinoknɪnkɪn, igɪ iɪ kɪna pɪu siisiya Adi Komii siir
 iikamɪm simiira ya ɪna niki owa. Ya ɪni ta ɪi
 iriɪyar kwɪsaka, iiya Adi Komii siya digworaekwo
 whiekakɪm simiir nonkwokwo digiya mɪ pɪu ha
 siisa ɪni saiir hɪriinan ywowa. ¹⁰ Mɪ Adi Komii
 siya digworaekwo whiekakɪm ha nonkwokwo
 digiyɪn mɪ siya pɪu ɪna siisɪn. Mɪ iikamɪm yɪm
 wɪ hɪriinanar mɪ tɪri, sima wɪ simiir mɪi imiir
 haiburgigi mɪ pɪu wɪ Adi Komii saika ninɪ siisiuwi.

¹¹ Mɪ krɪma wɪ krɪmasiyar mɪntaraona krɪma wɪ
 omɪn pɪu siisiyɪn wɪ siir nwokɪ amɪm mɪ wɪ Adi
 Komii saika ninɪ owouwɪm mɪ kɪma Adi Komii
 siirɪn digumii kipi haimriiyugigs mɪ saika kipi
 nantamyɪriyɪr biɪya kɪmiir brougaeyɪm sima tira
 saiir hɪriinan.

¹² Krɪma krɪmasiyar mɪntarao tɪ digworaekwo
 imiirsiyɪn. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya
 saeya hinda bi priiyokaeyamka. Nɪngaka. Saeya
 ɪna miriɪya. Saeya ɪni wɪsmɪr iokaka saiir ɪo
 aiir haibura. Mɪ saeya inkamni hanɪn ɪi tɪrirar

bi naka ikwoyamyaenakika. Nningaka saeya mhi kwoina hiriyyar krimkrikninopkainamika, inkamin inibgi iniba krimkrikninopkainamiyin siir hiriinan. Mi krimiir kwoinin pi saeyar kisisop hid haiginuwi. Mi krimiirin pi saeyar mi iisiimauwi, wadiekapiyamisi owin, iyie? Wadie rani. ¹³ Dimin whir karamaeka Adi Komii siirsi kimirkaiyim. Nningaka. Digworaekwo whiekakim tika nwoyokiyokiyim, siya simiirin ina kigirkakin. Mi siirin, krima digworaekwo whiekakim krima tirim, simiirin hiriyyar boinmimauu swoki. Mi siya wi krimiir nwoki hidim. friig.

Jisis siya krimiir prismi biyan inkamkin.

¹⁴ Krimiir biyan pris inkamin siya bidi yamin mi siya ini Adi Komii saika nwowin siir om iir. Tiki inkamin, yio Jisis siyargin Adi Komii siir yinisimin. Mi krima sibgu daingwo tibmii kin mi sibgu daingwo omok Jisis Kraiis siiram in ti krima boinmimauuw in inkamin. ¹⁵ Mi iikam krimiir kwoinim bi sibgu owipisuwikim iki dimin biyie biyeyim krimiir kinankiuwiyim, krima bi sibgu okworinuwikim. Mi ti digworaekwowim krimiirin wi sima nikwowaisii krimiir kwoin imiiram kinankiuam. Mi krimiir biyan prisin siya krimiirsiyin naingwoyimiyok prasae rani, ti inkam naingwoyimiyok komiigakin siir hiriinan digworaekwowim krimiiram kinankiuim simiirsyin. Mi siya krimiiram dimusi naingwoyimiyok rani, ti digworaekwo hiriinanim krimiir kinankiuim, siirin bidiyar mi kinankiuim. Mi siya simiir bi napkin mi siyu biyie ha bi tirkin. Nningaka. ¹⁶ Mi hiriinanki nuwi, krima wi kipi nidid. Krima Adi Komii

siiramın hırıiyar kwısbɔɩnanae, krımıir dimın biyeyım sımıir haiyopriimdiyıumiigiyam mı krımıirin wı siyar mı whınkınsııs haigınuwi, tı dimın biyeyım krımıiram kınankıuım sımıirsiyin. Mı krıma sımıir nıkwowaisıiyım wı dıgar mı owı. İriig.

5

Jısıs siya krımıir bıyan prisın siya wı dıgar nwowi krımıir dimın biyeyım sımıir haiyoprimdiyıumiigiyım

¹ Mı Juda iikamım, inkamın prismi Bıyan Inkam Komii nwowamın siirın pı sımır nokmwın okwo haigınuwi. Mı tı prismi bıyan inkam komıiyın, iikamım sımıir mıiyım pı siya siyar mırii yokıyokııi inokıinokın. Mı iikam imıiramın nhwo pı siyar kwısbɔɩni. Mı sımıir nae mıiyık mıiyıkım pı siya mı inkın imıiyaei Adi Komii krımıir Wanın siirım sımıir dimın biyie imıirsi. ²Mı prismi bıyan inkamın siya iikamım Adi Komii siir yai aıir wakaeyokna ap karam nwowım, habwowhaenan nwowım mı sıyıu biyie ha tırım sımıirsiyin naıngwoyımiyok pranae bı kınıkın. Mı siya krımıirsiyin wa naıngwoyımiyoki. Dimusi rani, ii nhırım siirın dimın biyieki nıpiyaokııi, yıo wı hırıinan sıyıu biyeyar mı tiri, krımıir hırıinan. ³Siya naeyım Adi Komii siiramın krımıiraramar bı nınkın imıiyaeikın. Nıngaka. Siya, sıyam warar mı inkın imıiyaeikın. Dimusi rani, ii nhırım siirın dimın whırki kınankıuwi, siya wı sıyıu biyeyar mı tiri. Mı Adi Komii siya wı siir dimın biyeyım mı krımıir ikım wı sımıirar haiyopriimdiyıumiigi swowi. ⁴Inkamın prismi bıyan inkam nwowıyın,

siya inig komiigakin. Siya siirara kwoinkar bi nwokin, ta hiriinan mi aiirin. Nningaka. Siirin Adi Komii siyar nokmwın okwo haiginiugin, ta mi aiir mriiyamin. Biya Eroni, siya nokmwın okwo haiginiuwın siir hiriinan prismi biyan inkam nwowam, saiir hiriinan.

⁵ Mi Krai siya prismi biyan inkam nwowamin sasair bi nwokin. Nningaka. Siirin Adi Komii siyar nokmwın okwo haiginiugin. Mi Adi Komii siya siirin hinina boinki, Kira kariir yinisimkin! Mi tariinanin kara ini kiriir ad ywowin.

⁶ Mi Adi Komii siya Yokwo Komii saiirin Jisis Krai siirin hinina boinkikin, kira wi prismi biyan inkam nwowi inokinokin. Ti prismi biyan inkamin Melkisedek dapiyin siir hiriinan.

⁷ Mi biya iya Jisis siya nu tir nwowin, inkam krimiir hiriinan mi nhwo ha kwisboinin Adi Komii siiram, ouba ini warar yaokiinaiiniya. Mi Adi Komii siya dimin taeminim siya kwisboinin simiir wakaeyin mi siya siirin ina whindiraerarin. Mi siya bidiyar iki aonamin mi siirin Adi Komii siya swoki hidninsiin idwo ie hiranki. Mi siya ini omwaiyar swoki waiyain. Dimusi rani, siya, siyamar bi naingwonakin. Siya Adi Komii siir kwoin iirarar napkin. ⁸ Jisis siya Adi Komii siir yinisimkin. Mi siirin dimin kasa kasaki bi nonkwoninwoimwairninkin haiginiugin. Mi ti digworaekwowim siir nonkwoninwoimwairninkin haiginiuwim yim siir whinkinsiis haiginiugin. Siya Adi Komii siir kwoin iirar sibgu wakaeyokna apim. ⁹ Mi

siya Adi Komii siir kwoin iirarar napkin. Mi ti hiriinan siyiuin yio min nisiimauugin siir kwoinin dimin biye whir swoki aingwo rani. Ningaka. Mi ti hiriinan siyiuin siya wi dig asi nwowi, iikamin yipiki siir yai aiir wakaeyokna apim simiir nanmaiwarkainam. Mi sima wi omwaiya nwoki waiya yokiyokikaeyamin. ¹⁰ Adi Komii siya yokmwın okwo haiginu Jisis siirin prismi biyan inkam nwowam biya Melkisedekni siya nokmwın okwo haiginuwa prismi biyan inkam nwowam saiir hiriinan. Dimusi rani, ti diminin Jisis siya nanmaiwarkainan simiir dimin bibiyeyim simiir saiirsika. Iriig.

Krma wigkam inkam adiyaowaenan dwo Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apamin.

¹¹ Mi Krai Melkisedek sowiir diminpai diminpaiyim kara simiir boinmimauuwamin ina naingwowin. Mi kara simiirin wi sibgu nanaaknkii rani. Dimusi rani, kimiir kwoinin ini habwowhaenan ywowim. Mi kimiir kwoinin ta yai aiir wakaeyamin rirmiiya bi nwokim. ¹² Kima kwokikwokiyaeya bi naingwo tibmii kingim wi Adi Komii siir yai aiir nowomwarkaiyuwan iikam pi ywowin. Dimusi rani, kima Adi Komii siir yai aiirin kwokiyaeya bi mi aingwo tibmiigim. Mi kima dig bi nwokim ini yinkinyaeyaowim. Mi Adi Komii siir yaiya biya kima wakaeya saiir bi sibgu ninokninkinkim. Mi wim kima iikam nhiramin ina naingwowim, kimiir swokini owomwarkaiyuniyim. Mi kima wa nwoki inokinkinim kima inakamae rani, nae kirie kirie bi rimtowikim. Kima ini yinisim

praigaknan ywowim, ini mwiiyar niki aeyim. Dimusi rani, kima Adi Komii siir yai aiir bi wakaeyoknakim, kima tira saair hiriinan. ¹³ Krima dinokninkin, iikamim biya ta Adi Komii siir yai aiir niki wakaeyim mi sima mhoiia kwisaka ha swoki wakaei mi yim ti hiriinan iikamim ini habwowhaenan ywowim. Sima kirie karamaeka yim ini yinisimim siir yopiini mwiiya niki aeyin ini siir hiriinan ywowin. Sima Adi Komii siir yai aiir bi ninokninkinkim piki hiniina dimin ikin biyeyin mi piki hiniin dimin ikin wadeyin. ¹⁴ Iikamim inakamae nwowiyim yim nae kirie kirieyim ha naeikim. Mi yim sima ina ninokninkinim, piki hiniin nae ikin biyeyin mi piki hiniin nae ikin kibiyin. Mi yim ini iikamim naingwo tibmii kiiiyim mi kiriekak ha nwowim, ini simiir hiriinan ywowim. Mi ti hiriinan siyiuin ini iikamim naingwo tibmii kiiiyim sim naingwo omok diriraerariyim piki hiniin dimin ikin biyeyin mi piki hiniin dimin ikin kibiyin ini simiir hiriinan ywowin. Iriig.

6

¹ Krima yaiya Krais siira biya sima boinmimauuwa idowiguidowiiyana sairaramar kipi naingwokripkai. Krima siir yai nhirim aowa aowanim warar wakaeyokna ap. Mi krima wi siir mhoiia nwoki amim, ta krima tira saair hiriinan. Mi krima ti yaiyim biya krima wakaeyim simiir simiira kipi naingwokwonanae. Taka yaiya ya hiniinga, krima siyu biye siirin digiumii haigingig, naokaoiga krimiir ninuwiiyin mi Adi Komii krimiir Wanin siir yai aiir wakaeyokna

apnam. ² Mi ta yaiya biya krɪma boinmɪmauuwa kimiir baptaisni siyɪupai siyɪupaiyɪm sim mi iikamɪm ina simiir mwo imiir mi onkwowɪm Adi Komii siir dimɪn kɪrie komii komiiyɪm simiirin ha mi isiisiimauu mi ombud komiiyɪn ha naokaonamɪm mi simiirin ie hirankar mi kininsiin idwo mi iya Adi Komii siya simiir hidana nhirɪm wi paeya nami mi nhirɪm wi ninomor koua nami. Mi ninomor koua namɪm yɪm wi omwaiyar waiyayokiyoki. Mi hiriinan digworaekwowɪm yɪm kimiir nowomwarkai haiginɪugin. ³ Adi Komii siya krɪmiir whɪnkɪnsiis haiginɪuwam tiri. Mi krɪma wi iki siir yai nhirɪm simiir nwoki wakaeyokna apɪm, krɪma tira sair hiriinan.

⁴ Kara kimiirin hiriinan mɪnsi boinki. Dimusi rani, iikam nhirɪm biya sima bɪdiyar iki aingwo tibmii kɪnɪm. Mi sima Adi Komii siir yai aiirin bɪdiyar sibgu wakaeyoknaɪm. Mi sima dimɪn miyɪk miyɪk bɪdiyar mi haiyɪm, Adi Komii siya hauugiyɪm siir om hirankɪn. Mi Adi Komii siir naeyɪuɪn simiir piɪ bɪdiyar mi ii okwokaiyɪm. Mi sima Adi Komii siirin digɪumii haimriiyɪugigi mi krɪma simiirin wi panina swoki boini, ti siyɪu biyeyɪn siir haiburgigɪm mi Adi Komii siiram swoki amɪm, ha? Nɪngaka. Yɪo siyɪu rani. ⁵ Sima bɪdiyar yɪnoknɪkɪnɪm Adi Komii siir yaiya biya sima wakaeya, saeya yai bɪmbɪuwi rani. Mi dimɪn kɪrie komii komii nhirɪm biya Adi Komii siya tirɪm bɪdiyar mi kigɪm. Mi mhoiɪya krɪma wi simiir whiekakar kigswowi. ⁶ Mi sima Adi Komii siir yai kɪbi aiirin digɪumii haigingiki mi krɪma wi panina tiri, simiir swoki ikɪunaniyɪm Adi Komii siiram swoki itam ha? Nɪngaka. Yɪo siyɪu rani. Sima wi

Adi Komii siir siyü iir swoki ap rani. Nîngaka. Dimusi rani, yio ini Jisis siirîn paeyin hîniya nîrionînkînin saika swoki inkîn irinu isomaoni hîniin ywowa. Mî iikam nîrîm sîma tî hîriinan siyüün siir kîgi, sîma wî Krais siir tîrgigini.

⁷ Iikamîm yîpîkî naîngwo tîbmîi kînim mî Adi Komii siir yai aiir sîbgu wakaeyokna apam, yîm ini tî nuîn siir hîriinan ywowîn, iya naoki kînkîiyîm mî nao opa ha sinkainainamiya. Mî sasaeyîm inkamkî nînkînim ha sîbgu inan iigiyîm sîmiirîn pî Adi Komii siyar kîrie haigîniuwî. Mî iikamîm yîpîkî Adi Komii siir yai aiir sîbgu wakaeyokna apiyîm yîm tî nu mîiyîkîni ini siir hîriinan ywowîn. ⁸ Mî iikamîm bîiya nîkî aîngwo tîbmîiyîm mî tariinanîn, digîumîi Adi Komii siir swoki haimriyîugigîm, yîm ini nuîn wapnao mînkîn nînkîsaioae nankaiyîn ini siir hîriinan ywowîn. Mî tî nuîn yio nu mîiyîkî mîiyîk rani. Mî Adi Komii siya wî io tî hîriinan nu iir nwowî. Mî siya wî ha boîni, tî nuîn, nu paii rani, siirîn wî siya haîngîmugîi. Mî iikamîm bîiya naîngwo tîbmîiyîm mî Adi Komii siirîn digîumîi ha swoki haimriyîugigîm, sîmiirîn wî Adi Komii siya boînwokiyopnatkaigi paeya. Tî nu biyîeyîn Adi Komii siya haîngîmugiyîn siir hîriinan.

⁹ Tî kariir akam kîngîkînim, ta yai biyîe hîriinana kara boînkîya kîmiir, kara ha naîngwowî, kîma wî dimîn mîiyîk îmiirar tîri mî wa sîbgu wakaeyokna api. Mî Adi Komii siya kîmiirîn wî hîriinansi nanmaiwarkainaei. ¹⁰ Adi Komii siya inkam biyîe rani mî siya dimîn taemînim kîma tîrîm sîmiirîn wî ha naîngwo owouu rani. Nîngaka, siya wadîekîwadîe

ieyargin mi siya ina naingwowin dimin taeminim kima tiriyyim simiirin. Mi ti hiriinan dimin taeminim kima tirim iki iikam nhirim biyanim sim mi ha nityokiyokiyim mi tisi tariinanar nadigniyim, yim Adi Komii siir nisiimauugin, kima siiram naingwowi. Dimusi rani, kima siir yai imiir wakaeyokna apkim. Mi Adi Komii siya ti digworaekwowim sima tirim simiirin wa naingwowi. ¹¹ Mi kara irira nwinwira kimiiram ha naingwowi, kima kirie hiriyar dwoyokiyokiyam, Adi Komii siir digworaekwo imiiram. Mi siiram in hiriyar nwokwokinim iya Jisis siya swoki iti krimiir nanmaiwarkainaim. Mi kima hirii hiriyar tiryokiyokii ami mi wi kimar naobudgii. ¹² Kara kimiiram in minam naingwowi, kima Adi Komii siiram in piugi kipi piyao. Kima iki iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmiyyim simiir yai imiir wakaeyokna. Mi iya siya swoki itana saiirim nwokwokini, sima wi dimin miyyik miyyikim biya siya boinim krimiir, wi simiirar hauwi. Irig.

Krīma daingwo tibmii kīn.

¹³ Mi biya yai nhirim Adi Komii siya Ebrahim siir boinmimauuam tirim, siya simiirin wa boinmimauuwi. Mi siya ti yayim siir inig iirar swoki ikopaisisirnaeikin. Dimusi rani, siya Adi Komii gin, siir kouin inkam nwirki bi nwokin. Nungaka. ¹⁴ Mi siya siirin hinina boinkin, Ebrahim, kara kimiirin wi dimin kirie komii komii imiirar tir haiginiuwi. Mi mhoiya kiriir isidin siir yinieyim wi kasa nwo rani. ¹⁵ Mi ta saiir mhoiya Ebrahim siya ina kaoraraowin, ti diminim Adi Komii siya boinkiyim siiram,

sima nimbiamam. Mi siya hiriyyar kaokaigiyin,
 ini ti digworaekwo imar yimbiniyim. ¹⁶ Mi
 iya inkamin dimin whir nimbiniyim, siya pi
 inkamin inigin kouwarigsim nwowin pi siir inig
 iir nikopaisisirkii. Mi ti hiriinan siyuin iya
 inkam nirkim siir yai airin hiriinan wakaekii
 mi sima wa boinki, ihi, dimin siya nimbini
 yio wa tiri. ¹⁷ Adi Komii siya iikam krimiir
 nisiimauuwam tiri, yipiki ti digworaekwowim
 biya siya nimbingiyim krimiir, simiir haiyanim.
 Siya krimiirin min nisiimauugin, ta siya
 nikopaisisira siir inig iirar mi saiir. ¹⁸ Mi ta
 yaiya Adi Komii siya nikopaisisirkiiya siir inig
 iirar, ya krimiirin min nisiimauuga, diminin
 siya siir inig iirar dapikopsisirkiiyin, yio bi
 swoki ikopsasaeikin. Yim ti hiriinan diminin
 yim krimiir kirie haiginugim. Mi ta kirieya ya
 wi hiriyyar nwoyokiyokigiyami mi wi iya Adi
 Komii siya nimbini digworaekwo whiekakim
 krimiir hauuwam, wi saiirar nadiguwi. ¹⁹ Krima
 ina ninokninkinim, mhoiya krimiirin wi Krais
 siya nanmaiwarkainaei. Mi ti digworaekwo
 hiriinanim, krimiirin wi sima kinsis haiginuwi,
 sibgu okworinuwamin, paeyin uridgi nitkiniyin
 mi ha sibgu okwowyin, siir hiriinan. Mi ti
 digworaekwowim, ti krima wakaeyokna apim,
 wi bopwoniya sima ninikiwitkii, yuisa Adi Komii
 siir maeyaua saiir nwowa. Mi Adi Komii siya
 mi krima, krima wi kwoin whiruwar nwowiski.
²⁰ Ta Adi Komii siir maeyaua huyokiyokaiya
 dimin whirki kimbu karamae nwowa biyin Jisis
 siya napninopkainamin mi krimiir igsopa siyar
 yokwokairina. Mi krimiirin siya whinkinsis

haiginu. Mi siya ini prismi biyan inkam ywown inokinokin. Ti prismi biyan inkamin Melkisedek nikuwiyin siir hiriinan. Iriig.

7

Melkisedek siya prismi biyan inkamkin.

¹ Jisis siya Melkisedek siir hiriinan prismi biyan inkamkin. Melkisedekin yo om Selem hiran iikamin simiir kigirkakikin. Mi siya Adi Komii siir prismi biyan inkam warargin. Mi biyarin Abraham siir isidin iki inkam komii komii nhirim om nhirim sau simaka ninitim simiirin yamdi kwiruwa sima hainurur haiginugig. Mi iya sima sau ha ninidignaniyim. Mi Melkisedek siya simiirin siyu hir yapyiskaiwin. Mi siya simiirin ina yokboinmamair haiginugiyim. ² Mi digworaekwo miyik miyik whiekakim, Abraham siya hainaniyim ti omim simiir hirankin, siya simiirin whieyim, iuura soitkin. Mi siya whie iuur aka, ya kimidiniya Melkisedek siir hauu. Mi nokiinwokiyim yim ini siyar haiyim. Mi Melkisedek siir inigin siir inig mwoki, inig mwowin yo minkan, inkamin dimin kibi kibi tiriyin siya. Mi siir inig mwoki inig mwo whirin yo minkan, inkamin iikam iripa nongwomamair aekin. Dimusi rani, om Selem hiran iikamin, simiirin ini siya kigirkakim. ³ Mi biyarin inkam nwirki bi winkin siir yopii ado mi siir yidiwi wanwiyaeyim mi siir isidin simiir inigim yokwoni. Ningaka. Krima ninokninkin tani, siirin wig inkamkar namisi aokainakin, iyie? Krima ninokninkin tani, siya bidi pi piyamisi aonamin iyie? Mi krimiir kwoinin ha naingwowi, siya Adi

Komii siir yɔnisimkin. Dimusi rani, siya ɔni omwaiyar waiyayokiyokiyin. Mi siya wi prismi biyan inkam nwowi inokininokin.

⁴ Kima bidiyar yinokninkinin siya inkam komii ieyargin. Mi Ebrahim siya inig komiigak siirar mi owaiginu. Mi ti digworaekwo whiekakin sau aka siya ninɔt hainakiyim iki om nhirim simiir inkam komii komiiyim om kigriraowiyim simiir hiranki, siya simiirin iuura siotkin mi siya whie kwira kimidiniya siir hauu. ⁵ Mi kam nhirim Livai siir isidin siirin sima ini prismi miya saiir haiyim. Mi Adi Komii siir siyu komiiyin hiniina boinkin, dimin taeminim Isrel simiir iikamim sima haiyim sima ii nhirim simiirin iuura timi siotkin mi iuur akan yo Livai siir isidin siir hauugi. Mi Isrel simiir iikamim yim Ebrahim siirgisiiir isid ieyargin. Mi ti pris inkamim sima pi simiir pugana saiir iikami digworaekwo imiirar swoki kwahai. Mi ti hiriinan siyuuin yo ini ywowin. ⁶ Mi Melkisedekin yo Livaini isidin siir tani mi dimusika siya Ebrahim siir dimin iir haiyin, ha? Siya Livai siir isidin siir inkam tani mi siya diminin iuur akan Ebrahim siirarim siyar siotkinim simiirgisimiirar haigin. Mi siya siirin ina yokboinmamaargiyin. Siya hiniina boinkikin, Adi Komii siya ini kinakar nwowin. Kima bidiya yinokninkinin Ebrahim siya inkam komii ieyargin. Biya Adi Komii siya Ebrahim siir nimbingiyin mi siya wi simiirar tiri. ⁷ Krɔma ina ninokninkinin, inkamin, inkam nwirniyin hiniina boini, Adi Komii siya ini kinakar nwowin mi ti inkamin ta yai kibi hiriinana saiir boinin, yo ini inkamin hindara wakaeyin

ini siir kou ywowin. Whisarii rani, yio Adi Komii siir igsopa saiir nokwokairiinakin, siir nokboinmamairam. ⁸ Mi pris inkamim yipiki Isrelmi dimin taeminim sim dimin iuur akaim sim haiiyim, yim wi wai biyeyar mi owi mi wa mi aowi. Mi yio Melkisedekin yipikin Ebrahimni dimin iuur akain si haiyin, Yokwo Komii saeya ha boinka, siya wi nao rani. Nningaka. ⁹ Hiriinan mi boinin ti inkamin Livai nikiuwiyin, siya dimin iuur akain Melkisedek siir mi hauugiyin. Iya brougae Ebrahim siya ti dimin haimii iuur akain Melkisedek siir hauuwun, yio ini siir apuin Livai siya hauuni hanin ywowin Melkisedek siirin. ¹⁰ Mi iya Ebrahim siya Melkisedek siirin siyiu hir napyiskaiyin, Livaiyin yio bi niki aokainakin mi krima hinin dimusi boinkim, ti diminim Livai siya hauugikin Melkisedek siirin, ha? Ebrahim siya Livai siir brougae kin mi iya Ebrahim siya digworaekwowim Melkisedek siir hauuwim, yio ini Livai siyar hauuni hanin ywowin. Mi Melkisedekin yio ini Livai siir kou ywowin.

¹¹ Bidi bidiniya Adi Komii siya siir siyiu komiini yayim, Moses siir hauugikin. Mi Moses siya Isrel simiir iikam imiir hauu. Mi ta yaiya hinina boinka, ti kamim Livai siir isidanim sima prismi miya wi saiirar mirii mi nae minim wi warar ninkinimiyaei, Adi Komii siirin. Mi Adi Komii siir omaka saiir warar timi kigrirao. Mi ti dimin biye krimiirim simiirin ti kam ima haiyoprimdiyumiigikiswo mi mhoiyya Adi Komii siya Krai siirin wi di swoki imbingi krimiir prismi biyan inkam nwowamin. Nningaka. ¹² Mi Adi Komii siya nikropkiyin prismi biyan inkamin yio

ini saa ywowin. Mi ini prismi biyan inkamim simiir kisina okwowam. Mi ti siyɔ komiini yayim biya Adi Komii siya hauugiyim Moses siir yim ina digiyim mi iriipi hiriinan Adi Komii siya siyɔ komiini yayim yaeya yaiwin swoki hauugi, ti biyan siyɔ komiinyin siir maeyau aiir swoki kisina okiyam. ¹³ Ti yayim ti inkam iir boinim, siya Livai siir piuganan inkam tani. Nɔngaka. Siir yidiwi wanwiyaeyim yapa piuganankim. Mi siir yidiwi wanwiyaeyim simiir piugana biya simiir nwirkin ta prismi miya nae ninkin imiiaeyia saiir bi swoki miriimiminkim ta miya ya simiir mi rani. Nɔngaka. ¹⁴ Krɔma bidi yinokninkinim, krɔmiir Biyan Inkam Komiiyin siya Judami piugana saeya naokainakin. Moses siya ti isidin prismi miya sae miriyyim, simiirin yaimir sim kwir bi swoki boinmiminkin. Nɔngaka. Iriig.

Jisɔ siya prismi miya wi hiriinana nwoyokiyokiyami Melkisedek siir hiriinan.

¹⁵ Mi krɔma tariinanin bidi yinokninkinim mi iya ti prismi biyan inkam nwirin siya nimbiamin siya Livai siir piugana saiir inkam tani, siya Melkisedekin prismi biyan inkamin mi miriyyin siir hiriinankin. ¹⁶ Mi iya Adi Komii siya nimbinkiyin siirin prismi biyan inkam nwowam mi siya ti siyɔ komiini yayim Moses siya win boinkiyim prismi miya wi Livai siir piugana sasar nwowi siya hiriinan bi naingwokin. Nɔngaka. Mi ta siir kirɔeya omwai waiyayokiyokiiya iinokinok, siirin saeya minkikin prismi biyan inkam nimbiamam. ¹⁷ Adi Komii siir yayia Yokwo Komii saiir wina mi saeya hinina boinka,

kira inokiiinokin wi biyan inkamar nwoyokiyokii Melkisedek siir hiriinan. ¹⁸ Adi Komii siya bidi yinakiyim biyan prismi kamim simiir siyiu komiini yayim. Dimusi rani, ti yayim yim wi dig nwo rani, krimiir whinkinsiis haiginiuwim omwai Adi Komii saikar waiyayokiyokiyim inokiiinokin. Niingaka. Mi Adi Komii siya ti biyan siyiuim simiirin asi digikim. ¹⁹ Whisarii rani, ti siyiu komiini yayim Moses siya winim Yokwo Komiini, krimiirin wi dimin whirki kimbu karamae sima nwo rani. Niingaka. Mi Adi Komii siya yaeya siyiu win whirin siir diriraerarki krimiirin. Mi tariinan siya yai win kibiya Kraiis siir boinkin krimiir, ini yayim biya Moses siya winim Yokwo Komiini ini simiir haiburim. Mi krima ta yaiwin kibiya saiir wakaeyokna api mi ha naingwo tibmii mi saeya wa whindiraerari krimiirin Adi Komii siir kingiin nwowam.

²⁰ Adi Komii siya Jisis siirar nimbingin pris inkam komii nwowamin, siya siirin whisarii bi nimbingin. Niingaka. Siya ti yayim siir inig iirar bidi yikopwaisiirin. Iya siya siir nimbingiya mi biyan pris inkamim sima siir hiriinan tani. Mi Adi Komii siya inkam nwirniyin biya siir inig iirarin hiriinan bi nikopwaisiirkin pris inkam nwowamin. Niingaka. ²¹ Mi iya Adi Komii siya Jisis siirin pris inkam komii nwowam nimbinin siya siir inigin Adi Komii siirar bidi yikopwaisiirin kiriiramim mi kira pris inkam komiia nwoyokiyokii inokiiinokin. Mi kariir kwoinin wi swoki kisina haigi rani. Niingaka.

Kara, Adi Komiigin kara kariir inig iirar bidi yikopaisiirin kiriiramim, kira wi pris

inkama nwoyokiyokiii inokinokin.
Mi kariir kwoinin wi kisina haigi rani.
Nningaka.

²² Krīma bīdi yinokninkinim ta yaiya Adi Komii siya nikopaisisirkiiyin siir inig iirar Jisis siiram. Saeya yai kirie komiigikomiiga. Mi ta yaiya siya kitibmii boina ya ini yayim biya Adi Komii siya Moses siir hauuwim mi Isrel simiir iikamim simiir mi hauuwim ini simiir haibura.

²³ Mi dimin whirin yio hiniingin, biya pris inkam kasa rani. Dimusi rani, sima pa mi aokaowi mi simiir igsopa pi inkam nwarakar mi okwokairinanaowidi. Mi ti hiriinan siyiuin ii kasa bi tirkin. Simiir inkam nwaraki omwai hiriyyar bi waiyayokiyokigin. Nningaka. ²⁴ Jisis sasaargin omwai waiyayokiyokiii mi wi ta hiriinan sairsi nwowi siya pris inkam nwowamin. Mi siir igsopa wi inkam nwaraki swoki okwokairiina rani. Dimusi rani, siya bi naowikin. ²⁵ Dimusi rani, ta sairsika, Jisis siya wi digar nwowi iikamim yipikim siiram naingwo tibmii kinim simiir nanmaiwarkainaei. Dimusi rani, krīma Kraisi siir yai aiir wakaeyokna apkim. Krīmirin wi siyar whinkinsiis haiginuwi. Dimusi rani, siya wi nao rani. Siya ini omwaiyar waiyayokiyokiiyin. Mi siya ini Adi Komii krīmir Wanin saikar nwowin mi siya nhwo ini krīmiramar kwis boinin.

²⁶ Jisis siyaargin prismi biyan inkamin mi siya inkam wadiekin siirin dimin whirki bi kimbugin. Siya iikam krīmirin dimin biyieki naokingugunankaiyim krīmirin nu tirar kwaeyopriingig. Mi siya Adi Komii saika ini owou. Mi siirin Adi Komii siya ywowaiginu

inig komiigak. ²⁷ Mi iki prismi biyan inkamim biyanim simiir hiriinan tani. Nningaka. Dimin taeminim sima ninkin imiyyaeiyim, Adi Komii siir, simiir dimin biyieyim sima bi haiyoprimdiyumiigikim. Nningaka. Mi inokininokin, biyin sima pi simiir dimin biyie imiirsiyar niki inkim imiyyaei. Mi mhoiyya sima Adi Komii siiramim pi iikam nhirmi naeyim sim ninkin imiyyaei. Mi Jisis siya ti kamim simiir hiriinan tani. Nningaka. Siya ta saiirin i kwiruwar tirikin, iyya siyar naowa paeyin hiniya nironinkinin si mi naeni haninin siya siir piu ailar ninkin imiyyaekin, Adi Komii siirin. Siya siir piu aiirin naeni hanin mansi ninkin imiyyaekin, iikamim simiir dimin bibiyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam. Mi siya saiir bi swoki tirikin, idipidipin. Nningaka. I gwiruha siyar bidi tiriki skiya. ²⁸ Mi yaiya biya Adi Komii siya hauwa Mosesni, prismi biyan inkam komiyyim saeya nokmwim okwo haiginuga. Mi ti kamim yim inkam pai rani, Adi Komii siya ha boinkin, simiir kwoinim dimin biyek biidi yaokingugunankaiyim. Mi ta yai kirieya Adi Komii siya boinkiya mhoiyya, ya siir yinisim iir nimbingiya saiir nikopwaisisirkika. Jisis siya iki prismi inkam komii nhirim simiir hiriinan tani, siyu biyie bi tirikin. Nningaka. Siya prismi biyan inkam komigin omwai hiriyyar waiya yokiyokikaeyamikin. Iriig.

8

Jisis siya Adi Komii siir omaka ninomor kou hirana saiir pris inkamkin.

¹ Mi ti digworaekwowa kara kimiir boinkiyim yim hiniingim, krimiir biyan prisin, siya ini kara boina ini saiir hiriinanar nwokrikaiyin. Siya Adi Komii saikar nwowin, siir omin ninomor kou hir nwowin siir. Mi tariinanin siya ini Adi Komii siir ina iniig miya nidwowin, maeyauwa kamim inig komiigakim digworaekwo whiekakim sim kigirkakiyim sima nidwowiya saiir. ² Siya ini ninomor kou hir nidwowin mi siya ini prismi inkamnan miriyyin. Siya ti hiriinan diminin ini omaka Adi Komii siyar nonkwo miriyya ninomor kou hir ini saiir hir miriyyin. Ya tariigina ya saeya maeyaugimaeyaua Adi Komii siir inig iir hainaniya saiirin inkamki bi nonkwo miriiga. Ningaka.

³ Mi bidi bidiniyarin, siyu komii siir siyuin Adi Komii siya hauuim Mosesni, iikamim sima sibgu apam siyuin prismi biyan inkam nokmwon okwo haiginuwuiyin, dimin taemin Adi Komii siir ninkin imiyyaeyam mi hiriinanar mi tir. Mi krimiir prismi biyan inkamin yo ti hiriinan siyu iirar mi tir, dimin taeminim Adi Komii siir ninkin imiyyaeyam.

⁴ Mi Jisis siya nu tir nwokiswo, siya wi prismi biyan inkam di yowoi. Dimusi rani, nu tirin iriipi hiriinan pris inkamkakaargin dimin taemin ninkin imiyyaeyamin Adi Komii siir, siyu komii siya boinkiya saiir hiriinan. Mi sima Jisis siiram panansi kiwakisi. ⁵ Mi miyyim pris inkam ima miriyyim, omaka Adi Komii siir inig iir hainaniya saiir, ya aknainan hindara nusiimauuga dimin taeminim ninomor kou hiranim Adi Komii siirim simiir. Mi biya iya kingiin nwowa, Moses siya Adi Komii siir omaka hindara ini kaigrinu okwosasae

mirii. Mi Adi Komii siya siirin hinina boinki, kira dimin taeminim kara boinmimauuim simiirin sibgu tir. Kara nisisimauuwa, iya kira mhu hir nwowa saiir hiriinan. ⁶ Mi taka ii aiirarin, Krais siya ini prismi biyan inkam komiinan miriyyin mi ini iki miyim biya prismi biyan inkam komiyyim sim miriyyim ini simiir haiburim. Mi ti hiriinan siyuin, ta kitimbii boin wina Adi Komii krimiir Wanin siya nimbingiya Krais siir krima wakaeyokna apam ya ini biya siya nimbingiya brougae wanwiyaekim sim wakaeyokna apam, ini saiir haibura ya tariigina ya ini ywowa. Dimusi rani, ta kitimbii boin wina krimiirin wi saeyar whinkinsiis haiginuiskii. Biyan nimbina krimiir brougae wanwiyaeyim simiir ya krimiir bi sibgu whinkinsiis haiginuga. Ningaka.

⁷ Mi biyan nimbina saeya iikam imiirin Adi Komii siir whwonkam ida dimin whirki kimbu karam nwokiswo mi Adi Komii siya wi yaeya kitimbii boin win di swoki imbini. Ningaka. ⁸ Adi Komii siya bidi yinokninkin siyuin iikam ima tiranin. Mi siya hinina boinki,

Mhoiya kara kariir iikamim Isrel hiranim Judami pugana saiirim wi yaeya kitimbii boin win swoki imbingii.

⁹ Mi kariir kitimbii boin wina ya wi biyan kitimbii boina kimiir brougae imiir iya kara simiirsi naingwoyimyoka, iya sima nu Isib hir nwowa mi simiirin ha kiyainaniyyin saiir hiriinan tani. Ningaka. Kara kimiirin wi biya kara kitimbii boina wi saiir hiriinan swoki kitimbii boin tani. Ningaka. Dimusi rani, kimiir brougaeyim sima bi

sibgu apkim. Mi kara kimiir brougaeyim simiirin ti hariinan siyiuin digiumii siirsi haimriiyugin.

- 10 Mhoiyya iya ta biyan kitibmii boina saeya kigirkakim digworaekwo whiekakim sima digana, saeya digii mi kara Biyan Inkam Komiiyin Isrel kimiir iikamim wi yaeya siyu boinki, kima napamin. Mi tariigina kara wi kimiir kwoinki kwoin iirar kinirkai haiginiugii. Mi kima wi wakaeyoknam nwoki aingwowim. Mi an kara wi kimiir Adi Komii nwoki owim mi wim kima wi kariir iikam nwoki owim.
- 11 Mi mhoiyya ta ii aairin iikam whiekakim sima kariirin wa ninokninkini. Yipiki inigakim mi yipiki inig kamaeyim sima kariirin wa ninokninkini. Mi ta ii aairin iikamim sima wi simiir nu whiruwan iikamim simiirin wi hiniina boin tani, Kima Biyan Inkam Komii siir dinokninkin. Ningaka.
- 12 Mi kara wi simiirsi naingwo bumbuwi mi simiir dimin biyeyim sima tirim wi kara haiyoprimdiyumiigi. Mi kara simiir dimin biyeyim wi simiir swoki aingwo rani. Ningaka.
- 13 Mi biyan nimbina biya Adi Komii siya Moses siir nimbingiya ya ini biye ywokiya. Whisarii rani, siya krimiir ha boinkin, siya wi yaeya kitibmii boin win swoki imbingi. Krima bidi yinokninkinim ta biyan nimbina ya wi sapi namki, yuis kaba inkamkin kabitkaigiya saiir hariinan. Iriig.

9

Biiya prismi biiyan inkam komiiyim wraisu nhie arar ninkin imiyyaekim Adi Komii siirin.

¹ Mi biyyarin Adi Komii krimiir Wanin siya siir biigibiyyan nimbina krimiir brougae wanwiyaeyim Isrel simiir iikamim simiir nimbingikin. Mi siya simiirin siyuu Adi Komii siir inig iir hainaniyim siir boinmauu wakaekin. Mi siya kam imiirin siyuun omaka Adi Komii siir yaimin dimin nidwokai wakaeya saiir miriini siyuun siir warar mi boinmimauu iripa sima nidwo wakaeyam. ² Mi sima sel omaka ira mirii mi ta omaka saiirin bopwoniya hugripkigi haimii haimiyo whisa ywo. Mi ti haimiyyin huyokiyokaikikaiyin anokar nwowinin, yio ha dapikin, dimin whirki kimbu karamae. Mi diminim pae hangimuhaiginiyim mi bretim Adi Komii siir ninkin imiyyaeyim yim ini ta maeyaua huyokiyokaiya ini saiirar nwokaiyim. ³ Mi sima yuis kwira maeyau kwira huyokiyokaiya haimii whira nwowin siir ano iir yitimwanu. Mi ta maeyaua ya Adi Komii siirgisiirga, siya nwowika. Mi ta maeyaua huyokiyokaiya saiirin inkam nwrki bi swoki amiminika. Ningakiningaka. Mi sima ta maeyaua saiirin ha dapikim, dimin whirki bi kimbu miminka. ⁴ Mi dimin nhirim ini ta maeyaua huyokiyokaiya saiir hir nwokaiyim. Hiiya golni tira aka mi ta hiiya saiir idwo hirin haua wain puui miyyikakin siir op aiir naokin hangimugiiya, puui miyyik nusiin whakim ini hir nwokaiyim. Mi miyya kwira paeni sima nirimtioninkin miriyya saiir idwowin sima golni

miriigikim mi ya ini hir warar mi inkin okaiya. Mi ta miya sama saiirin ha dapikim, nimbini tibmiini miyaka. Mi ta miya saiir yainau hirin mobmir kwira golni sama nonkwokwowa ini hir warar ninkin okaiya. Mi ta mobmira saiir yainau hirin, naeyim Adi Komii siya hauwim iya sama nu siyin apain siir hir nwowa ini hir nwokaiyim. Mi paekopin biya Eronki si hogwokwo apin, siirin Adi Komii siya tirkikin, yo ini nhwokakar mi okaiyin ta miya aiirin. Mi siya nhiswo Adi Komii siya winkiyo kitibmii boin yayim sim yo ini hirar mi inkin okaiyo. ⁵ Mi ta miya saiir idwowin sama Adi Komii siir paekwosimwo nwisa yonkwokwo haigin hinda nisiimauuwam. Mi sama ti paekwosimo sowiir kigo mi sama boin, Adi Komii siir dimin miyik miyikim paenan niyaeiyim ini tir nwowim. Mi ti paekwosim nwiswo hinda nisiimauugo sowa pidgakako. Mi ta maeyaua iikami dimin biye haiyoprimdiyumiya ini sowiir pidga owar yirinugiya mi ti diminim simiir dimin mwokimwowin, kara pi kimiir boinmauu rani. Ningaka.

⁶ Mi mhoiya sama digworaekwowim diriraerar digim mi pris inkamim, sama ta maeyaua huyokiyokaiya anoka kingiin nwowa saiirin bi siiskim dimin taeminim Adi Komii siir ninkin imiiaeyim. ⁷ Mi biewi biewiyim, prismi biyan inkamin siya ta maeyauwa huyokiyokaiya dimin whirki kimbu karam nwowa saiirin si kwiruwar namikin. Siya whisarii bi namikin, siya meme bulmakau ini nhieyim, pi simiir hainami Adi Komii siir ninkin imiiaeyam iikamim hinda

whaowaeya pr̄idir̄iraerar̄im s̄imiir dim̄in biȳie im̄iir haiyoprimdiȳiumiigiyam. ⁸ M̄i Moses siir yaȳim iikam kr̄imiir̄in ta maeyauwa Adi Komii siya nwowiya, saiir k̄ign̄ink̄in ap̄n̄inopkaiyam b̄i bōink̄in. M̄i t̄i h̄iriinan siȳīūin, Adi Komii siir naeȳīūin ȳio kr̄imiir n̄isiimauugin, iikam̄im Moses siir yaȳi aiir wakaeyokn̄aim s̄ima w̄i Adi Komii siiram swoki haiȳiug naingwo rani, ir̄ipa saikar nongwomam̄air aeyam. N̄ingaka. ⁹ M̄i ta Moses siir yaȳiya ha bōina iikam̄im, Adi Komii siirḡisiir maeyauwa h̄iuyokiyokaiya dim̄in wh̄irm̄inwh̄irm̄ink̄i k̄imbu karam nwowa saiir k̄ipi nap̄n̄inopkainam. Ya akn̄aini han̄in hindara n̄isiimauuga kr̄imiir. M̄i ta īiya pris inkam im̄a n̄ink̄in im̄īiyaeya, Adi Komii siir ya iikam̄im s̄imiir kwōin̄im r̄irm̄īiya s̄imiir b̄i nwōwaigin̄uga. N̄ingaka. ¹⁰ M̄i ȳim t̄i yaȳim ȳim kr̄imiir k̄insiis haiḡin̄īuwank̄im, naeȳim ȳim naeyank̄im m̄i opa ya kwiyaeyanka m̄i siȳīūin op whaui ik̄in m̄i kr̄ima t̄i siȳīū im̄iir s̄ibgu api m̄i Adi Komii siya w̄i ha bōni, kr̄imiir p̄īūim, ȳim p̄īū wad̄iek̄im, siȳīū komii siya bōink̄iya saiir h̄iriinan. M̄i t̄i digworaekwow̄im s̄imiir yaȳim ȳim kr̄imiir k̄igr̄iraowank̄im. Tariinanar t̄ir bwakainakiȳin m̄i w̄i īiya Adi Komii siya digworaekwo wh̄iekak̄im s̄imiir k̄igr̄irkakana wad̄iek̄iwad̄ie nwowi, w̄i saiirar nad̄iḡīūwi.

¹¹ M̄i Krai siya kr̄imiiram̄in prismi inkam komiinan nit̄k̄in siir dim̄in taem̄in m̄īiyik̄ m̄īiyik̄im s̄imiir̄in kr̄imiir hauuwam. M̄i tariigina ya kr̄imiir b̄idi ȳimbiniya m̄i siya prismi m̄īiya b̄idi m̄iriigik̄in. M̄i siya ini Adi Komii siir oma h̄iriir yap̄n̄inopkainam̄in. Ya ini sel omaka

biyan kamim sima tira ini saiir haibura. Mi ti Adi Komii siir om winin siirin inkamki bi tirkin, yio nuan diminki waeyao. Yio Adi Komii siirgisiir omin ninomor hiranin siirgin. ¹² Mi iiya Krai siya naonama siya ini Adi Komii siirgisiir maeyaua dimin whirmin whirminkin kimbu karamae nwowa Adi Komii siyar nwowiya ini saiirar yapninopkainamin. Mi siya wraisu nhie bi hainamkin prismi hiniin, siir ninkin imiiaeyam. Ningaka. Siya siir nhieya nua naokiinainama saiirar haininopkainamkin ta maeyaua Adi Komii siyar nwowiya dimin whirki kimbu karam nwowiya saiir hiriirin. Mi Adi Komii siirin saiirar ini hauuwu mi siya kwiruwar napninopkainamin, siir nhie aiir ninkin imiiaeyam, ini saeyar digi iskiya. Mi siya wi mhoyia idip idip swoki tir tani. Ningaka. Siya ti siyu hiriinanin minam tirkin krimiir whinkinsiis haiginuwim mi krimiir nanmaiwarkainam. Mi krma wi omwai saikar nwoki waiyayokiyokikaeyamim inokinokin. ¹³ Mi meme bulmakau ini nhieyim krimiirin wi panina whinkinsiisi, ha? Saeya krimiirin wi ti hiniina whinkinsiisi. Mi ikam nhirim diminim Adi Komii siya boinim, hiniin kipi naingwo, sima simiir nonkwowi mi Adi Komii siya simiirin wi ha boini, simiir pua miyik rani. Dimusi rani, sima ti diminin Adi Komii siya boinin, hiniin kipi nonkwo, siir bidi yonkwowim. Mi siir pua biye pi hiriyyar nwowinaka mipi pris siyar hainiyop nami meme bulmakau ini nhieyim pi whrin min aka ninkin hainiyopnami. Mi mhoyia Adi Komii siir yaiya pa swoki boinkii, sima ini wadiyar swoki

okiyim, ti diminim simiir piua wadie sima bidi ywohaiginugiyim. Mi meme, bulmakauni nhieya ya idan piua wadie sairarar nwows aiginuwi. Mi Kraisiya, Biyan Inkam Komiiyin, yio ini meme bulmakau sower haiburin. ¹⁴ Mi siir nhieya ini meme, bulmakaumi nhieya mi simiir whrin ima, ini simiir haibura. Mi mi bibiyeyim naekak nwokaram nwowiyim mi dimin bibiyeyim iikami kwoinawu nwokaiiyim simiirin saeya bidi haiyoprimdiyumiigiyim. Mi Adi Komii siir naeyiun siirin siyar whindiriraerarkin, yipikin dimin biye whir karamaeyin, siir nhieya sair ninkin imiiaekin Adi Komii siirin. Mi siir nhieya iikam krimiir whinkinsiis haiginuwim mi krimiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyim wi digar nwowi. Mi krima Adi Komii siir yai aiiir wakaeyokna apim wi digar nwowi, yipikin omwai waiyayokiyokiiyin inokinok. Dimusi rani, siyu whir karamaeka hiriinan tirim.

¹⁵ Jisis siyargin iikamim nuanim mi Adi Komii siya, krimiirar kaoprigi irkakiyin ta kitibmii boin wina krimiiram nita iikamim wakaeyokna apim sair kirie haiginuwam. Mi nim krima iikamim Adi Komii siya nimbiniim siir iikam nwowam, krima wi omwaiya waiyayokiyokii, saikar inokinok. Mi wi dimin kibi kibiyim biya Adi Komii siya nimbiniim wi simiir haii. Dimusi rani, siya Jisis bidi yaowin. Jisis siyargin iikam krima mi Adi Komii siya krimiirar kaoprigi irkakiyin ta kitibmii boin wina sair kirie haiginuwam. Ya mhoiya nitka iikamim sima wakaeyokna apam. Siya iikamim simiirsi naokin simiir dimin biyeyim sima tirim simiir

haiyoprimdiyũumiigiyam iya sima biyan kitĩbmii boin aair napim. Mi sima wi saika nwoyokiyokiikaeyami, inokĩinokin.

¹⁶ Mi iya inkamin omwaiyar niki waiyaeyin, siya yinisimim simiir inigim pa wini yokwoni mi dimin taeminim sima mi haiyanim yim iriipi hiriinan pa mi wini. Mi siir mhoiya iya siya naonama siir yinim pi yokwo aaira kigmak hid haii. Sima pi hindara prihai prihai rani. Ningaka. ¹⁷ Mi inkamin omwaiyar niki waiyaeyin mi ta yokwowa siya wina, siir dimin taemin imiir, ya ini hiriyyar niki owa. Mi mhoiya iya siya naonami, siya pi haini winmimaugigi digworaekwowim siir yin ima haiyanim. ¹⁸ Adi Komii siya biyan kitĩbmii boina saiirin wrausim sima nisomsom aowim mi simiir nhieyim ha naokĩinainamim simiirsi kirie haiginugin. Mi nhieyim iikam imiirin wi simar nwowaiginuwi dimin taeminim Adi Komii siya nimbimim simiir haiyamın. ¹⁹ Mi Adi Komii siya siyu komiyyin Moses siir hauuwın mi Mosesin yo kimidiniya Isrel simiir iikam imiir hauu. Mi ta iya siya bulmakau haomin siir nhieya opaka yinkin aokaigi twonau. Mi siya paeyakwiyam ha mi hai mi sibsibni pio pariidnanim, ha mi haiyin mi siya ti sibsibni piowim ti paeyakwiyam simakar yin udgi. Mi siya kimidiniyan haunairin op nhieki nwomaiyin siir hopmaigi. Mi kimidiniya Yokwo Komiiya Adi siir yaigi nwowa Moses siir hauugiya saiir iyairpasoknam. Mi siya iikamim simiir piuim simiir warar yinkin iyairpasoknam. ²⁰ Mi iya Moses siya yokwo aeya mi iikam ima simiirin ha niyairpasoknamın mi siya simiirin

hina boinki, ti wraisuim simiir nhieyim ti kara niyairpasoknamim, yim ta biyan kitibmii boina saiir kirie haiginuga, kima Adi Komii siir yai imiir wakaeyokna apim. Mi kima wi yayim Adi Komii siya boinkiyim biya, kima wakaeyokna apam wi simiir wakaeyokna ap. ²¹ Mi Moses siya Adi Komii siir sel omaka saiirin iriipi hiriinanar mi iyairpasoknam. Mi digworaekwo whiekakim saiir hir nwokaiyim, iikamim sima iripa haingiriyu idwokaiyuwiyim, iya sima Adi Komii siir inig iir hainaniyim mi ha diriraerariyim, simiirin warar mi inkim iyairpasoknam. ²² Mi ta yaiya Moses siya winkiya Yokwo Komii saiir, saeya hina boinkika, mi kira ti digworaekwowim simiirin hiriinan niyairpasoknami wraisu nhieni, sima wi dimin whirki kimbu rani. Nngaka. Mi kira nhie simiir niyairpasoknam karam nwowi, saeya boina saiir hiriinan Adi Komii siya wi simiir dimin biyeyim wi haiyoprindiyumiigi rani. Nngaka. Iriig.

Krais siya naeni hanin siir piu aiarar ninkin imiiaekin Adi Komii siirin, krimiir dimin biyeyim simiir haiyoprindiyumiigiyam.

²³ Mi ti miyim mi ti nuan digworaekwowim krma tiriyim yim hindarar nisiimauugim iki dimin kingikinim ninomor kou hir nwowim simiir. Moses siya digworaekwo imiirin wraisu nhieni minam niyairpasoknamkim, sima whauriyina nwowam. Mi ta nhie hiriinana iki dimin miyik miyikim Adi Komii siir om hir nwowim simiirin wi whauriyan saeya nwowaiginu rani. Nngaka. Jisis siir

nhieya sasairga whauriyinan iikam imiir nwowhaiginiuwi. Mi ta hiriinan saiirsika sima wi Adi Komii siir om iir asi nami. ²⁴ Mi Kraisiya Adi Komii siir maeyaua huyokiyokaiya, dimin whirki kimbu karamae nwowa omaka inkamkar nonkwo miriyya nu tirana, saiir omaka yainau nwokaiyin siir bi napninopkainamkin. Ningaka. Siya Adi Komii siirgisiir om iirar namigusamkin. Mi siya ini Adi Komii siir whwonkam ida nidwowin, siir ina inig miyya mi siya ini nhwo krimiiramar kwis boinin. ²⁵ Mi biewi biewiyim prismi bigibiyyan iikamim sima Adi Komii siir maeyaua huyokiyokaiya dimin whirminwhirminki kimbu karam nwowa saiirin ii kwokwirar napninopkainamikin wraisu nhie Adi Komii siir ninkin imiyyaeyamin. Mi yio Kraisiya ta maeyau aiirin idip idip bi napninopkainamkin siir nhie aiir ninkin imiyyaeyamin Adi Komii siirin iikamim simiir dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyamin. Ningaka. Siya kwirkikwiruwar namkin siir nhie aiir ninkin imiyyaeyamin Adi Komii siirin. ²⁶ Mi Jisisiya hiriinan tirkiswo mi siya paeyin hiiniya nironinkinin siirin wi ii kasakasa di naowi. Iiya Adi Komii siya nu siirar nonkwokwokiyyin mi hanityokiyokigiswo mi wi tariinanar pi yadigniyin. Mi Kraisiya nu tiriir nitin, siya ii kwirkikwiruwar nauuni aonikin nu tirin ini sasair ywowiskiya. Mi iyya dig kingiin nwowa, Jisisiya ha nitin mi siya paeyin hiiniya nironinkinin siirin ii kwirkikwiruwar nauuni aoniyin mi siir nhieya ha naokiinainiya mi siya saiirar yinkan imiyyae Adi Komii siirin, iikamim simiir nanmaiwarkainam

simiir dimin biyie imiirsi mi sima Adi Komii siir whwonkam idain wi dimin whirki kimbu karam nwoki owim. ²⁷ Iikam whiekakim sima wa naowi mi mhoiia sima Adi Komii siir kigi, simiirin wi siyar hidi. ²⁸ Mi hiriinan siyiun Kraisiya ii kwiruwar nao isikikin Adi Komii siirin siyar swoki inkim imiiaenam. Siya siir nhieya iikamim simiir dimin biyie biyieyim simiir haiyoprimdiyiumiigiyam ninkin imiiaekim. Mi mhoiia siya swoki iti, siya wi iikamim simiir dimin biyieyim simiir haiyoprimdiyiumiigiyam nit rani. Nningaka. Siya iikam yipikim siiram wakaeyokna aingwo tilmiiyim mi iia siya nitana sairam nwokwokinim wi simiir nanmaiwarkainami sima siir om hiriir namam. Iriig.

10

Biiyan naeyim sima ninkin imiiaeya, ya dimin biyieyim simiir bi haiyoprimdiyiumiigikim.

¹ Mi siyiu komiiyin biia Adi Komii siya hauugiyin. Mosesni, yio diminkidiminim mhoiia nimbiyamanim krimiir, aknainan simiir nisisiimauugin. Mi biewi biewiyim, pris inkamim sima hiriiriinan naeyim simiir simiirar ninkin imiiaenanae; Adi Komii siirin iikamim simiir dimin biyie imiirsiyin. Mi siyiu komiiyin Adi Komii siya hauugiyin Moses siir siya wi dig nwo rani, iikamim yipikim Adi Komii siiram nitim simiirin dimin whirki kimbu karam nwowim. Nningaka. ² Mi ti digworaekwowim Adi Komii siir sima ninkin imiiaeyim iikamim yipikim Adi Komii siir inig iir hainaniyim simiir dimin biyieyim

simiir kwoɲnau nwokaiyɪm simiir digikiswo mi sima wi yaeya nae di swoki inkin imiyyaei Adi Komii siirin simiir dimin biyeyeyim simiir kwoɲnau nwokaiyɪm simiir digiyamin. Nɲngaka. Dimusi rani, simiirin wi dimin biyekak diywowi. ³ Mi iyya sima hirihiiriinanar ninkin imiyyaenanaeyim biewi biewiyim mi iikamim pa swoki aingwokii, dimin biyeyeyim sima tir imiiramim. ⁴ Sima ti hiriinan siyuuɲn ii kasa kasa bi tirkim. Dimusi rani, Adi Komii siya bɲdi yɲnokninkinɲn bulmakau meme ɲni nhɲeyim, iikamim simiir dimin biyeyeyim wi saeya digi rani. Nɲngaka.

⁵ Mi iyya Krai siya nitam naingwowa siya Adi Komii siirin hinɲna boɲki, Kira iki siyuuɲn iikamim wraisu sima nisomsom inkin imiyyaeyɲn kiriir siiramim kira maɲgɲmaɲga nwo rani. Mi kariirin kira piugak hiriinansi nwowaigɲɲugɲn.

⁶ Mi kira wraisuɲm kiriir hi aiir haigɲn anagiyim mi dimin taeminim sima ninkin imiyyaeyim kiriir, simiir dimin biyeyeyim sima tirim simiir digiyam, kira simiiramim maɲgɲmaɲga bi nwokim.

⁷ Kara Kraiskɲn, kara kimiirin pi hinɲna boɲni, Adi Komii, kira kariir kigi, kara tisi tapi nwowɲn. Kara digworaekwo whiekakim kira naingwowim simiir tiram tiri, biyya sima winboɲkiya kariirin kiriir Yokwo Komii aiir saiir hiriinan.

⁸ Krai siya biyya hinɲna boɲkin, kira ini yɲmiyyuuwɲn iki dimɲnpai dimɲnpaiyɲm, inkamki ninkin imiyyaeyim kiriir simiirin. Mi kira wraisuɲm kiriir hi aiir haigɲn anagim kiriir ninkin

imiiyaeyam iikamim simiir kwoinau nwokaiyim dimin biyeyim simiir digiyam, yim ini mi imiiyuwim Kraisiya ti simiirin hinina boinkikin. Mi yio siyu komiyyin Moses siya winkyin Yokwo Komii siirin hinina boinki, 9 Mi mhoiia siya ti yai imiir boinkyin mi mhoiia siya Adi Komii siirin hinina boinki, Adi Komii kira kariir kigi, kara tisi tir nwowin. Kara digworaekwo whiekakim kira naingwowim kara tiram, kara simiirin wa tiri. Mi yim ti yai hiriinanam yim krimiir boinmauu wakaekim. Biyan siyuin nae iikamkim sim nankin imiiyaeyin Adi Komii siir, yio Kraisiya bidi digiyin. Mi simiir igsopa ini siyar yokwairinanaowidin. 10 Jisis Kraisiya dimin taeminim Adi Komii siya naingwowim siya tiram siya simiir wakaeyokna tirkin. Mi siya kwirkikwiruwar naokin siir puua saiir nankin imiiyaeyam Adi Komii siirin. Mi siya iikamim siir siyu iir napim, simiir dimin biyeyim, wi simiir nwoki digiyim. Mi sima Adi Komii siir whwonkam idain wi dimin whirki kimbu karamae nwoki owim.

11 Mi pris inkamim sima mi Adi Komii siir omaka aiir nokwo miriyyim mi nonkwo inkin imiiyaekim Adi Komii siirin, sima inokinokin hiri hiriyyar tirikim. Mi ya tariigina iikam krima tirim dimin biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyim wi dig nwo rani. Nngaka. 12 Mi yio Kraisin yio siyar nankin imiiyaekin mi ta saiirin kwiruwar tirikin. Mi iikamim simiir dimin biyeyim ini saeyar haiyoprimdiyumiigiyim. Mi ta ii kwiruwa siyar tirkiya, inokinokin wi saeyar nwoyokiyokii.

Mi ta saiir mhoiia siya ha nini idwoiugin Adi Komii siir ina iniig miyan. Dimusi rani, siya Adi Komii siir hiriinan inkam komiigin. Digworaekwo whiekakim, siyar kigirkakikin. ¹³ Mi siya ini Adi Komii saika hirar nidwo kaoraraowin iya siir sau omomin Adi Komii siya hainururninkin haiginugii. ¹⁴ Krima bidi yinokninkinim, Jisis siya kwirkikwiruwar naokin siir piu aiirin Adi Komii siir ninkinimiyaeyamin. Mi siya iikamim yipikim Adi Komii siya haiyopriimdiyumiigiyim simiir dimin biyeyim, simiirin dimin whirki kimbu karamaeyin siya nwowaiginugin. ¹⁵ Mi Adi Komii siir naeyuin krimiirin ti hiriinan dimin iirar mi boinkin. Mi biya siya hinina boinkin,

¹⁶ Biyan Inkam Komii siya hinina boinkin mi iki iiyim mhoiia nitim kariir kitibmii boina wi iikamim simiir hauuwi. Mi ti kariir siyu komiyyin wi simiir kwoinkikwoin imiirar kinrkai haiginuwi. Mi sima wi saiir saiira nwoki aingwokwonanaeyim.

¹⁷ Mi siya yai nhirim ina swoki boinkiyim, siya hinina boinki mi kara dimin biyeyim simiir kwoinawu nwokaiyim, wi simiir swoki aingwokwomimin tani mi siyu biyeyin, sima tiri ikin. Ningakinngaka. ¹⁸ Krimiir dimin biyeyim Adi Komii krimiir Wanin siya bidi haiyopriimdiyumiigiyim. Mi iikamim Adi Komii siiramim wi swoki inkinimiyaemimin tani. Ningaka. Yio hiriinan siyuin yio bidi digiyin. Iriig.

Krime Adi Komii siiram daingwo tibmii kin mi saika damasukikin.

19 Mi ti kariir akamim, krīma Adi Komii siirgisiir maeyaua siya nwowiwa dimin whirmin whirminki kimbu karam nwowa saiirin wa napninopkai nami. Dimusi rani, Jisis siya paeyin hiiniya nironinkinin siir naowin mi siir nhieya ha naokiinainiya mi krimiir dimin biyie biyeyim ini saeyar yinakiyim. Mi ta hiriinana saiirsika iya krīma nhwo kwisboinkii mi krīma hiriirin wa napninopkainami. 20 Mi ta siya naonama, siya minam naonamkin krīma Adi Komii saika nwoki boinaiyim. Mi ya tariigina ya hinnga ta yuisni hanin bopwoniya siya ninikiwitkiya krīma napninopkainamim maeyaua Adi Komii siya nidwokaiiya dimin whirki kimbu karamae nwowa krīma namsi saiir nitimwanuwa ya ini siir piu aeyar niyoknamnan ywowa. 21 Mi krimiir bigibiyan, prisin, siya ini omwaiyar swoki waiyain. Mi siyairgin, digworaekwo whiekakim, Adi Komii siir om hir nwowim. Mi iikamim siiram naingwo tibmii kinim mi siir yinisim nwowim simiir kigirkakanin. 22 Jisis siya siir nhe ailar niyairpasoknamkin iikamim krimiir kwoinawu nwokaiyim dimin biyeyim simiir haiyopriimdiyumiigiyim mi krimiir kwoinim rirmiia nwokiyim. Mi siya krimiirin op miyikimiyik ailar baptais haiginugin. Mi ta hiriinana saiirsika krimiir piim whauriyina asi nwokim. Mi tariinanin krīma Adi Komii siir kinginin wa nwoki amim. Dimusi rani, ti hiriinan diminim Jisis Kraisi siyar tirkin. Mi krīma kwoin biyeyim krimiir kwoinawu nwokaiyim niksisaeyim simiirin wi asi nuguskii. Mi krīma Adi Komii siiramar dinmiininkin, ta krīma tira

saiir hiriinan. Mi krīma kwoin whirua saikar dwo. ²³ Krīma digworaekwowim krīma naingwo tibmiiyim simiiramın sibgu wakaeyokna ap. Krīma simiirın digumii kipi haimriiyu. Dimusi rani, krīma bidi yinoknankinim digworaekwo whiekakim biya Adi Komii siya nimbınim siya simiirın wa tiri. ²⁴ Krīma, krīmiir iikam nomiiyauwim naingwo tibmii kınim simiiram daingwo. Mi krīma ırni nwırni dinan whinkinsiis ankinsiisna. Mi krīma ırni nwırniyamar timi aingwokwo. Mi ırni nwırniyin siyu miyikimiyik iirar timi tir. ²⁵ Mi krīma siyuın iraka nwıraka haingiriyu owiyın Adi Komii siir inig iir hainam siir kipi haibur. Nıngaka. Iikam nhirim yim ti siyu hiriinanın siir bidi haiburgigim. Mi nim krīma wı hiriinan kipi tir. Dimusi rani, iya Kraıs siya swoki itana ini kingiin nwowa mi krīma ırni nwırni whinkinsiisamın miinan mırrii.

²⁶ Mi krīma ta Jisıs Kraıs siya naonama iikamım simiir dimın biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam, krīma saiir yaimwokiayimwo aiirın bidiyar iki wakaeyim. Mi krīma siyu biye krīmiir kwoınkar swoki aingwo tiri mi Kraıs siirın digumii ha haimriyugigi mi yaeya inkam nwır karamaeka, siir nhieya saeya simiir niyaırpasoknamım Adi Komii siir nınkin imiiaeyam, krīmiir dimın biyeyim simiir haiyoprimdiyumiigiyam. Siyu whır karamaeka. Nıngakinıngaka. Sıma wı hiriıyar nwowi. ²⁷ Mi krīma ta yaimwo aiirın hindara nimiiyu iugusami mi mhoiıya krīma wa nididi Adi Komii siya boınwokiyopnatkaigisiyin mi siya nitnoudnankaigiisiyin paeya. Mi krīmiirın wı

maeyauwa iikamkim, sim n̄urimtiokaigiya w̄i sair h̄iriir kab̄itnouwidnankaigii. M̄i simiir̄in w̄i h̄iriyar n̄urimtiokaeyami inok̄inokin. ²⁸ Kr̄ima b̄idi yinokn̄ink̄inim n̄wis n̄woim̄gi k̄igii, inkam n̄wir̄in Moses siir siȳu iir nap karam n̄wowi m̄i Isrel simiir iikamim, simiir b̄iyanim sima siir̄in w̄i donkwo. M̄i siir̄in wa dip̄impar aoki. M̄i sima w̄i siirsi k̄ipi haigwo. ²⁹ M̄i k̄ima pan̄ina naingwowi iya iikamim sima Adi Komii siir ȳinisim̄in diḡumii siir haimriiȳugigi m̄i Adi Komii siya simiir̄in w̄i pan̄ina t̄iri, ha? Siya simiir̄in w̄i hik prasae prasae hau rani, w̄i hindara nonkwobumbun̄ink̄in iuguskii. M̄i t̄i simiir siȳuin Adi Komii siir ȳinisim̄in diḡumii siir haimriiȳuin ȳi sima hin̄ina bōini, ta J̄isis siya naonama paeȳin hiiniya n̄rion̄ink̄in̄in si m̄i siir nh̄eya ha naokiinainiya ta kit̄bm̄ii bōin āir k̄ir̄e haiḡin̄uwam m̄i sima ha bōink̄im ya tariiḡina ya dim̄in komii rani. M̄i sima siȳu k̄ibiȳin Adi Komii siir naeȳu ieya tir̄in kr̄imiir siir̄in ini hindara ȳit̄k̄inisugiȳin. M̄i t̄i siȳu h̄iriinan̄in sima tir̄in ȳo m̄iyȳik̄im̄iyȳik rani, ini biȳiek̄i biȳie ywow̄in. M̄i Adi Komii siya simiir̄in w̄i hik asi hauwi. M̄i simiir̄in w̄i asi nonkwobumbun̄ink̄in iuguskii. M̄i J̄isis siya naonama m̄i siir nh̄eya ha naokiinainiya, siya hin̄ina bōink̄in, k̄ima ta sair wakaeyokna ap. M̄i J̄isis siir nh̄eya kr̄imiir̄in saeyar wh̄ink̄insiis haiḡin̄ugin m̄i kr̄imiir dim̄in bibiȳeȳim saeyar haiyoprimdiȳumiigikim. M̄i kr̄ima dim̄in wh̄irk̄i k̄imbu karamae asi nwokim. ³⁰ Kr̄ima b̄idi yinokn̄ink̄inim yaiya Adi Komii siya bōina ya hin̄inga, kara iikamim siȳu biȳie kariir tir̄iȳim simiir̄in w̄i yamdiyar swok̄i t̄iri. M̄i yai

gwira siya mi boina ya hiniinga, Biyan Inkam Komii kara kariir iikamim simiirin wi kara hidi dimin taeminim sama tiriyim simiirsi. ³¹ Mi Adi Komiiyin, yipikin omwai waiyayokiyokiiyin, siya wi iikamim siyu biye siir tirim wi simiir hidi. Mi ti dimin hiriinanin wi dig siya nwo haiginu rani. Niingaka. Mi yo hiriinan diminin, simiirin wi nidid prasae prasae nwo rani.

³² Kima dimin taeminim biigi bi kimar wakaeyim Krais siir mi ha wakaeyokna naingwo tibmii kinim, simiiram ti swoki haiyug naingwo. Mi kima naingwo tibmii kana sair mhoyiya dimin biye kasa rani, kimiir naingwo tibmii aair tirbuwanim. Mi yim ti hiriinan dimin biyeyim sama wi kimiir nikwowaisii rani. Niingaka. ³³ Mi ii nhirim iikam nhirim pi kimiirar mi igbumbuwi. Mi siyu biye pi kimiirar mi tiri iikamim simiir whwonkam idain. Mipi kimiira mi iewaiyuwi. Mi ii nhirim kima bidiyar mi kigim iikam nhirim iki iikam miyikim simiir tirim siyu biye. Mi wim kima simiir whinwo, kirie sama nwowam. ³⁴ Mi kima iki iikam miyik miyikim iki iikam biyeyim omaka huyokiyokaiya, sama hugripkiikikaiyim simiirsiyin naingwoyimyok prasae bi kinkim. Mi kima iikamim kimiir dimin imiir tauae haiyim io bi nwokim. Niingaka. Mi ti digworaekwowim ini simiirar mi kigninkin haigiyim. Dimusi rani, kima bidi yinokninkinim, Adi Komii siya kimiiramim dimin miyik miyik imiirar haiginin mhoyiya kima haiyamim. Mi ti digworaekwowim ini ti digworaekwowim sama tauae hainamim kimiir waraurankin ini simiir haiburim. Mi yim ti digworaekwowim

wi hiriyyar nwoyokiyokikaeyami. ³⁵ Biya kima kiriyar nwokim mi Adi Komii siir siyuu iirar sibgu apkim. Mi kima wi kipi niddid dimin biyieki kimiir tirbuwam tiri. Kima bidi yinokninkinim mhoiyya Adi Komii siya wi siir dimin kibiki kibi iirar hauugi yipiki siiram sibgu wakaeyokna naingwo tibmii kinim simiir. ³⁶ Mi kima sibgu donkworinu mi Adi Komii siir yai imiirarar wakaeyokna ap. Mi mhoiyya kima, digworaekwo whiekakim Adi Komii siya nimbingiyim simiir mirii digi mi siya kimiirin wi dimin miyyiki miyyikim siya nimbinim yipiki siiram wakaeyokna aingwo tibmii kinim wi simiiram hauugi. ³⁷ Kima kirie dwo. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya Kraisiir win boinkiya Yokwo Komii siya hinina boinkikin, wi imwan mwan rani, siyarin wa swoki kwiti. Siya wi ii hoimgak nwo rani.

³⁸ Iikam miyyik miyyikim yipiki kariiram naingwo tibmii kiniyim sima inok inokin wi omwai kanakar waiyayokiyokiii. Mi kimiir nhirkim kariirin digumii haimriiyuwi mi kara wi maigimaiga kimiiram nwo rani. Nimgaka.

³⁹ Krima iki iikamim digumii Adi Komii siir haimriiyuwiyim simiir hiriinan tani mi Adi Komii siya krimiirin wi ha nonkwobumbuninkin tani. Nimgaka. Mi nim krima iikamim Adi Komii siir yai aair wakaeyokna apiyim krimiirin wi siya whinkinsiis haiginuwi mi wi siya nanmai-warkinaei. Iriig.

Siyi'u in krɪma naingwo tɪbmii kɪnanɪn siya.

¹ Naingwo tɪbmii kɪniya hɪnɪnga mi iya krɪma dimɪnim Adi Komii krɪmiir Wanɪn siya boɪnim, sɪmiiram naingwo tɪbmii kɪni mhoiia nɪmbiyamanɪm mi krɪma hɪriiyar naingwo tɪbmii kɪni, sɪma wa nɪmbiyami. Mi krɪma tikɪnim nitɪm sɪmiiram asi nwowi. Krɪma sɪmiir kig rani mi krɪma hɪriiyar naingwowi, sɪma ina nwowim. Dimusi rani, Adi Komii siya bɪdi boɪnkɪyɪn, sɪma ina nwowim. ² Mi biya, brougae nɪrɪm sɪma Adi Komii siiramar naingwo hɪrɪriu kɪngɪm mi siya big nasmɪrwaiya sɪmiiram asi nwokin.

³ Krɪma hɪriiyar naingwo tɪbmii kɪni, digworaekwo whiekakɪm siya boɪnim, yɪm kaimwokinaɪrgɪm. Krɪma bɪdi yɪnoknɪnkɪnim, iya nu nɪnomor sowa nɪmbiyama Adi Komii siya hindara yai ara boɪnkɪn. Mi sowa ina yimbimbiyamwo. Digworaekwo whiekakɪm ti krɪmar kɪgɪm yɪm Adi Komii siyar tɪrkikɪm mi ti digworaekwoim, siya nonkwokwowim krɪma bi kɪgɪm, siya panɪna namisi onkwokwokɪn.

⁴ Mi inkam nwɪrɪn, siir inɪgɪn Ebelkɪn, siya Adi Komii siiram naingwo tɪbmii kɪngɪn mi siya dimɪn taemɪnim Adi Komii siir asi nɪnkɪnimiiyaekɪm. Mi ti siya nɪnkɪnimiiyaeyɪm, yɪm ini siir yaowaeyɪn Ken siya nɪnkɪnimiiyaeyɪm ini sɪmiir haiburɪm. Adi Komii siya hɪnɪna boɪnkikɪn, ti naeyɪm siya nɪnkɪnimiiyaeyɪm wadɪeki wadɪekɪm. Mi Adi Komii siya siir boɪnki, siya dimɪn whɪrki bi kɪmbugɪn. Whɪsarii rani, siya siir siyɪu iir sibgu apkɪn, siya tɪra saiir hɪriinan. Mi bɪdi bɪdiniyarɪn, Ebel siir naingwo tɪbmii kɪna ha nwowa mi siya ha naonamkɪn. Mi ti yayɪm Yokwo

Komii saeya boɪnɪm dimɪn taemɪnɪm siya tɪrɪm sɪmiir, yɪo krɪmiir nɪisimauugɪm, pɪkɪ hɪnɪn dimɪn ɪkɪn krɪma tɪriyɪm, Adi Komii siya maɪrgɪmaɪrga krɪmiir nwowanɪm.

⁵ Inok siya bɪ naonamkɪn. Dimusi rani, siya Adi Komii siiram naɪngwo tɪbmii kɪngɪn mɪ Adi siya siirɪn siyamar asi nɪkɪunamkɪn. Mɪ ɪikamɪm sɪma siiram ha hansɪrnanaeyɪm, sɪma siir bɪ swokɪ kɪgmɪmɪnkɪm. Nɪngaka. Dimusi rani, siirɪn Adi Komii siyar bɪdi yɪkɪunamɪn. Mɪ Adi Komii siya siir yaiya sɪma wɪnboɪnkiya Yokwo Komii saiir, saeya hɪnɪna boɪnkika. Mɪ ɪiya siya siir nɪkɪ ɪkɪunam karam nɪkɪ owa, nɪnomor koua hɪriir mɪ dimɪn taemɪnɪm siya tɪrɪm, siirɪn maɪrgɪmaɪrga sɪmar nwowaɪgɪnɪugɪn siiramɪn. ⁶ Mɪ yɪpɪkɪ Adi Komii siiram naɪngwo tɪbmii kɪn karam nwowɪm mɪ dimɪn taemɪnɪm sɪma sɪbgu tɪriyɪm, Adi Komii siya sɪmiiramɪn, wɪ sɪmiiram maɪrgɪmaɪrga rani. Nɪngaka. Mɪ yɪpɪkɪ Adi Komii siiram naɪngwowɪn, siir siyɪu ɪiir sɪbgu apɪm mɪ mhoɪiya siya dimɪn mɪiyɪk mɪiyɪkɪm wɪ tɪ ɪikamɪm, yɪpɪkɪ siir siyɪu ɪiir sɪbgu apɪm wɪ sɪmiir hauuwi.

⁷ Mɪ bɪdi bɪdiniyarɪn ta ɪi aairɪn, ɪiya Adi Komii siya Noa siir boɪnkiya mɪ siya siirɪn hɪnɪna boɪnkikɪn. Dimɪn biyɪe whɪrɪn wɪ sɪpi nɪmbiyami mɪ tɪ dimɪnɪn, yɪo opud naokɪ. Mɪ Noa siya tɪ digworaekwowɪm sɪmiir bɪ nɪkɪ kɪgɪm. Siya hɪnɪnɪnɪn naɪngwo tɪbmii kɪngɪn digworaekwowɪm Adi Komii siya boɪnɪm siir, sɪma wa nɪmbiyami. Mɪ siya siyaiiya ɪra yonkwokwo mɪ ɪiya siya saiir nonkwokwo digiyɪn mɪ siyar kɪgɪ, opud naowo, nɪi okwonaniyo. Mɪ siya mɪ siir wigyɪn ɪma sɪmaniyyɪn ɪna yapnɪnopkainamɪm. Mɪ sɪmaniyyɪn

ini siyainau hirar ywokaiyim. Mi sɪma panɪnsi yaosi. Siya iikamɪm siyɪu bibiyɛ tɪrkaeyamɪm sɪmiir nɪsiimauugin. Dimusi rani, siya siyairgin Adi Komii siir yaiya saiir wakaeyokna naingwo tibmii kɪnin. Mi yim sɪma. Nɪngaka. Mi Adi Komii siya ha boɪnkin, Noa siya inkam wadiekɪwadie ɛeyargin. Dimusi rani, siya siirgɪsiir yai aiirar wakaeyoknakɪn.

⁸ Mi Ebrahim siya yaiya Adi Komii siya boɪnkiya siir, siya saiir wakaeyɪn mi siya hiriyar yaingwo tibmii kɪnin, ta yaiya yai kaimwowaɪrga. Mi siya siir om ɪir ha haiburgigin mi siya kimidiniya om whira yam. Omin Adi Komii siya siir hauwanɪn siir. Mi omin Ebrahim siya namanɪn, siya bi nɪnoknɪnkɪn. Siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kɪngɪn mi siya asi namkin. ⁹ Ebrahim siya Adi Komii siir yai aiiram naingwo tibmii kɪngɪn. Mi siya ti omin Adi Komii siya boɪnɪn siir asi nakripkɪi whɪnugin. Mi siya amɪr omaka saiirarar nitkin whɪnkin, inkamɪn nu op karamaeyɪn hindara priiyakiirɪriyɪn siir hirinan. Mi Aisak siya mi siir yɪnisɪm ɛeya Jekop yoniyɪn iriipi amɪr omaka saiirarar mi itkin whɪnko, Ebrahim siir hirinan. Mi yo sowa iriipi hirinan wi ti hirinan digworaekwowɪm Adi Komii siya nɪmbinɪm Ebrahim siir, wi sɪmiirar mi haii. ¹⁰ Mi Ebrahim siya amɪr omaka saiirarar whwonkaigin. Dimusi rani, siya Adi Komii siiram nwokin, omin siya mɪriikwokɪnin, siir namɪm. Mi tiki omin yɪo hiriyar nwoyokiyokɪkaeyamikɪn bi digikɪn. Nɪngaka.

¹¹ Sera saeya bɪdi yaingwo tibmii kɪna. Mi saeya ta yaiya Adi Komii siya boina, saiir saiira

naingwokwo nanaeka. Saeya waibiyie bidiyar ywowa mi ta saeya naingwo tibmii kana mi ta saeya naingwokwonanaeiya Adi Komii siya sairin yinkak sairsiyar nwowaiginugin. Siya hiriinan asi tirkin, saeya bidi yangwo tibmii kana, digworaekwo whiekakim siya nimbiniim biya sima wa nimbiam. Siya hinina boinkikin, kowir yinieyim sima wi kasa kasa nwo rani. ¹² Mi ti inkamin siya waibiyie bidi ywowin. Mi siya wi yiniekek nwo rani. Nngaka. Mi siirin wi Adi Komii siyar tirkii mi siya wi yinisim yinkamiyinar niyoninkini. Mi mhoiya kiriir pugana wi kasa kasa nwo rani, sima wi yabsiyanan nwowi mi wi nauunim ninomor kouanin sim hinin nwowi. Mi iikamim simiir mwainim wi dig nwo rani. Nngaki nngakinga.

¹³ Mi yim ti iikamim yim bidi yaonamim. Mi sima ina naingwo tibmii kanim, ti digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim siya tiram, simiiramim mi sima ti digworaekwowim Adi Komii siya boinim sima haiyam, sima simiir bi niki haigim. Mi ti digworaekwowim siya simiir hauuwam tirim, yim simiir nisiimauugin. Mi sima maigimaiga komii ti simiiramar nwowi. Dimusi rani, sima bidi yinokninkinim tiriiginim siya wa tirkii simiiramim. Mi sima hinina boin, ti nuin, ti krima nwowin, yo krimiir nugi nu rani. Nngaka. Mi krima ti tir nwowim, ini inkamin nu op karamaeyin, hindara priyakiririyin ini siir hiriinan nwowim. ¹⁴ Mi iikamim ti hiriinan yai boiniyim yim krimiir nisiimauugin. Sima ina niki idwo kaoyokiyokiyim, nu maeyau miyikamin sima nwowamin. ¹⁵ Sima kwoin

karamaekim, omin sima nhin haiburgigin siiram swoki amim. Nningaka. Mi sima siiram swoki nhinami, siir swokini waiyuam, sima wi swoki nhinkisaekimrae rani. Nningaka. Sima wi hirar nwokripkaii. ¹⁶ Mi sima ti omki omin ninomor kou hir nwowin, omin Adi Komii siya nwowin, siir siiramar naingwokwonanaeikin. Mi ti omin ninomor kou hir nwowin, sima hiriyyar naingwowi, ini ti omin nu tiranin ini siir haiburin. Mi sima ti omin ninomor kou hiranin siir siiramar naingwokwonanaei siir namim. Mi sima Adi Komii siirin hinina boinki, kira krimiir Adi Komii gin. Mi Adi Komii siya ta yai aiirsiyin bi nididgin. Nningaka. Mi Adi Komii siiram in minam naingwo tibmii kani, siya om kibiyin simiiram bidi tirkwokinin, sima nini owouwam.

¹⁷ Bidi bidinanin Adi Komii siya Ebrahim siir kinankugin. Mi siya Ebrahim siirin hinina boinki, wa kiriir yinisimin Aisakin siirin disomaoki mi wraisunan kariir winkin imiyyaeki. Mi Ebrahim siya ti yinisim nwiruwan Adi Komii siya niki imbinin siirin ini wraisunan siirar swoki inkin imiyyaekiyin Adi Komii siiram. Mi Ebrahim siya pi naingwo tibmii kungin mi siir kwoinin whirua ha nwokiyin mi siya hiriinan asi diriraerarkin siir yinisim iirin. ¹⁸ Biya Adi Komii siya Ebrahim siirin hinina boinkin. Mhoiyya kiriir pugana komii nwowi mi kiriir pugankipugan airin wi Aisak siir yinisimim simakisima nwo iski inigakin. ¹⁹ Ebrahim siir kwoinin whiruaigin, siya hinina naingwokin. Adi Komii siya siir yinisimin Aisak siirin wa swoki hidninsiin idwowi. Mi Ebrahim siya siir yinisim

iiirɪn ɪni Adi Komii siir yai aiirar wakaeyokna dirɪraerarin. Mi siya hiriinanar mi tirin, ini kaimwowar mi owin. Mi Adi Komii siya Aisak siirin ina swoki hauugiyin siir adin Ebrahim siirar. Mi Aisak siya naoni haninaka, Adi Komii siya sibsibin ira hauukiyyugi mi Aisak siya bi naokin, ini ti sibsib eya yao iskiyin.

²⁰ Aisak siir kwoinin whirumar nwokin digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniɪm sima wa nimbiam. Mi Aisak siya siir yinisim nwiso Jepok Iso sowiiramin ha nikunain mi siya sowiirin puai miyik miyikim ina yikumamauuwim, siir kwoinin hinina naingwo tibmii kingin ti digworaekwowim wa nimbiam.

²¹ Mi iriipi hiriinan Jepok siya Adi Komii siirin naingwo tibmii kingin. Mi iya siya nao kingiin nwowin mi siir puai miyik miyikim ina yikumamauugikin Josep siir yinisim yinkamiyin nwiso sowiir. Mi siya siir paekopin siir ha haiyin mi siya ina huugu okwokiya. Mi siya Adi Komii siirin ina yokboinmamaigiyin.

²² Mi Josep siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kingin digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniɪm sima wa nimbiam. Mi iya siya naonam kingiin nwowin, siya siir yinisim imiirin hinina boinmamaugik. Mi mhoiya Adi Komii siya Isrel kimiir iikamim simiirin nu isib tiranki nikunami mi ta ii aiirin sima kariir kumwo imiirin wi warar hainop hainam. Mi maeyaua sima nini owiwi mi wi hir ti swoki haingikaiyu.

²³ Mi Moses siir yopii ado sowawaiyin pi naingwo tibmii kingo, Adi Komii siiram. Mi siya sowiirwaiyin wa whindiriraeri. Mi mhoiya

yopiiya Moses siir naokainakiya mi sowawaiyar kigi yinisim yinkamiyin bimbuiwi rani. Mi sowawaiyin yaiya biya inkam komiiyin nu kigriraowiyin Pero siya boina yinisim yinkamiyin naokainaei mi wi disomsom aokao, sowawaiyin saiirsi bi nididko mi sowawaiyin ti yinisim iirin bi nisomaokin. Ningaka. Mi sowawaiyin ti yinisim iirin bwanim whoima haigiprakai.

²⁴ Moses siya Adi Komii siiram naingwo tɔbmii kɔngɔn, siya hinina naingwokɔn Adi Komii siya wi saika nwowi. Mi siir iikamɔm Isrelanɔm simiirin wi siyar whɔnkɔnsiis haigɔnuwi nu Isib hir haiburgigamɔn. Mi mhoiia siya komii namwo iuwɔn mi siya ini boriisopɔn sima siirin nu Isib hiran inkam komii nikuwɔm. Mi inkam komii Pero siir yinisim yinugiyɔna saiir yinisim nikuwɔm, yipika siir haigiyɔ imiiaeya. ²⁵ Mi Moses siya iikamɔm Isrelanɔm Adi Komii siir isidin simaka nwowamar tiri mi hik simaka ninkɔn haiyama mini. Mi ta ii aiirin nu isib hiran iikamɔm sima hik prasae prasae bi hauugɔm mi siyɔ miyik bi mi tirkim, Isrel simiir iikam imiirin. Mi siya pi boriisopkɔn inkam komiinan nidwomamairɔm nu Isib hirɔn mi Adi Komii siirin digumii haimriiyugigɔm. Mi ti siyɔ bibiyɔ whɛkakɔm yim ii priei maigimaigara rani. Ningaka. Yim simiirin ii haruwa saiirara maigimaigaki mi siya ti siyɔ biyɔ imiirin pi boriisopi. ²⁶ Mi siya hinina naingwokɔn, Kraisiya niti mi digworaekwo miyik miyikim siya siir iikam imiirin wa hauuni. Mi siir kwonɔn hinina naingwokɔn, siya siir iikamɔm Isrelanɔm simakar dinkɔn o. Mi siya Isib simiir iikam ima

nigbumbuwa siir sairsi bi naingwoyimyokin. Whisarii rani, siya hiriyar naingwo tibmii kani, siya hik Kraisi siir inig iir mi haiyin, ini mi owin. Siir kwoinin ha naingwokin digworaekwo miyik miyikim Adi Komii siya siir hauuwi, yim wi umir digworaekwowim nu Isib simiirim wi simiir haiburi.

²⁷ Moses siya Adi Komii siiram naingwo tibmii kainingin. Inkam Komii Pero siya wi dig nwo rani, Adi Komii siirin. Mi siya asi haiburgin nu Isib siirin mi siya ina yamin, siya inkam komii Pero siya nwowa iowa siir siya sairsi bi nididgin. Mi Moses siya kwoin whisair bi nwokin siir kwoinin ini kirieya ywonamin, siya bidiya yinokninkinin Adi Komii siirin inkamki bi kigikin. Nnigaka. Mi siir kwoinin hinina naingwo tibmii kainingin, Adi Komii siya ini saika nwowin mi wi siirar whinkinsiisi. ²⁸ Adi Komii siya Moses siirin hinina boinki mi kira sibsib haomin ira hai mi siirin pa disomao mi siir nhieyim Isrel iikamim kimiir omaka ano migmig imiir srileyop. Mi mhoiya iya paekwosimin yinisim yinkamiyin yinaomiyinim sim nisomsom aowiyin Isib simiir yinisisim imiir siya niti mi siya nhieyim kimiir ano nwowim simiir kigi mi wi ti omakaim simiir iikamim kimiir yinisim imiirin wi wara nisomao rani. Mi Moses siya ta Adi Komii siir yai airam wakaeyokna naingwo tibmii kainingin. Mi ta i aiiarin Moses siya i komiia wou nikwo aeiya sairar nikwo ae bwakainakin.

²⁹ Mi Isrel simiir iikamim sima hiriyar naingwo tibmii kainingim Adi Komii siiram, simiirin wi siyar whinkinsiis haiginiuwi, iya sima ta

whi komiyya solwara sɪma dapiya retsi saeya nɪnkiyakiyim mi sɪma wa nwoki apnaiidamim mɪrmiiya. Ti haɪmii haɪmiiyo nɪnkiyakiyo sowiir bopwowaɾ. Mi sɪma siyɪuɪn iikamki napiyɪn opmɪn nokwo nhɪu karam nwowiyɪn siir hɪriinan napnaiidamkim. Mi sɪma wɪ ta sairsi nao rani. Nɪngaka. Mi mhoiyya nu Isib hɪran kamim ha swoki siunamim simiir nisomsom aokaowam mi ta opa ha swoki inaparnananiya, simiirɪn ini saeyar kairɪmɪpu aokaokiyim.

³⁰ Mi Isrel simiir iikamim sɪma hɪriiyar naingwo tibmii kɪngim, Adi Komii siya simiirɪn wa whɪnkinsiis haigɪnɪuwi, Jeriko simiir iikamim simiir haɪnurur haigɪnɪuwim. Mi sɪma om Jeriko siirɪn iiyim ɪriiyar kwisa yapyokiyokai. Mi mhoiyya simiirɪn Adi Komii siya whɪnkinsiis haigɪnɪu. Mi hira om komii iir nɪdyokiyokaiya omomsi ɪna nhɪmnhɪnkiɪ iuguskiya. Mi sɪma ɪna yɪnsiin ansiinɪnoop kainamim iikamim simiir nisomsom aokaowam. ³¹ Mi wig ɪra Rehap nɪkɪuwiya biyya saeya hɪi nanaeyan wig nwoka mi saeya hɪriiyar naingwo tibmii kɪnga, Isrel simiir iikam imiirɪn wɪ Adi Komii siya whɪnkinsiisi mi sɪma Jeriko simiir iikam imiirɪn wɪ yamdi kwɪruwa sɪma sɪmar haɪnurur haigɪnɪuwi. Yɪo ti om komiyyɪn, ta wiga sairar om komiigɪn. Mi Isrel simiir inkam nwiso tɪrnankaiyam nɪmprɪo amwo sowiirɪn saeya haigɪprakaigigo. Mi mhoiyya ti om komii Jeriko hɪran iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmii kɪn karam nwowim simiirɪn sɪma haɪnwhrwoɪmgɪnki. Mi sɪma ta wiga Rehap nɪkɪuwiya sairɪn wara bi nɪnkin haingim sairɪn ini hɪriiyar haigwonaowida.

³² Mi kara iki niwii nhirim kimiirin pi wara boinmimauu rani. Nningaka. Mi kara kimiirin Gidion, Barak, Samson, Jepta, Devid, Samuel mi profet inkam ikim, kara simiir niwii iir boinmimauuwi, pi haruwa haruwa namki rani. Nningaka. ³³ Mi ti kamim yim Adi Komii siiram naingwo tibmii kungim mi sima iki omom omoman iikamim simiir asi hainurur haiginugim. Mi sima siyiu miyik iirar tirhaiginugin. Mi sima dimin taemin miyik miyikim Adi Komii siya nimbimim simiirim, simiir asi haigim. Mi sima laion simiir yayim hiriinan asi mi okmwim tipkripkaigim mi sima simiir paninsi mi aesi. ³⁴ Mi iikam nhirim naingwo tibmii kin kamaeyim, iikamim naingwo tibmii kinim simiirin sima kiyitkaigaiki paeya nudkwakwa sair. Mi simiirin paeki bi swoki umiminkim mi ha bi naonamkim. Mi inkam nhirim simiir nisomaowamar tirkim mi sima ini yidamim. Mi sima, simiirin paninsi yisomsom aokaosi. Mi ti kamim sima kirie kamaekim mi simiirin kirie Adi Komii siyar hauu haiginugim. Mi iikamim omom omomanim sau sima ninit yokiyokiyamim. Mi simiirin sima hainurur haiginuwim mi sima ina yidam ninoopkiyim. ³⁵ Mi wig nhirim naingwo tibmii kinim, iya simiir yinkamkim naowiyim mi ta simiir naingwo tibmii kina Adi Komii siya simiir yinkam imiirin sairsiyar swoki hidninsiin idwowi ie hirankin. Mi iya omomkim nitiyim, ti iikamim naingwo tibmii kinim, simiiram mi simiirin, pi sima nini ipimpar onkwobumbuninkin haiginugigi. Mi sima, simiirin pi hinina boini, kima kimiir Adi

Komiiyin digiumii siir haimriiyugigi mi krīma kāmīirin pi rirmīiya nwoki mi yim ti iikamim naingwo tibmīiyim, yim sima hinina naingwokim, krīma naonami, krīma wi ie hirankar swoki insiin idwowi. Mi wi omwai Adi Komii saikar swoki waiyayokiyokwi. Mi sima ti simiir sau omomim pi simiir yai aiir swoki wakaeyokna rani. Mi sima Adi Komii siirin pi digiumii swoki haimriiyu mimin tani. Nningakiningaka. Mi simiirin pi simiir sau omom imar nisomsom aokaoki. ³⁶ Mi iikam biyie biyeyim, iikamim naingwo tibmii kīnim, simiirin pi sima nikbumbuninkin haiginuwi mi sima, simiirin pi idgiuni mi ipimpari. Mi simiirin pa nonkwonami mi simiirin pi maeyau biyie hiuyokiyokaiya mi biyie miriia sair nini hugripkiikikaigigi. Mi simiir iga in imiirin pi haini mi kogrimdinuwi. ³⁷ Mi nhirim sima, simiirin siiyani kaiyamik aoki mi nhirim yim bopwoniya higrimkripki hisraeni, mwo sa mi dinairin yio sa. Mi sima kamkiuwim ha mi ipimpar hampimpit aokiyim. Mi iikam nhirim naingwo tibmii kīniyim, yim sibsib mi meme isim simiirarar mi kaiyapririr. Mi sima hinda tinda hindarar priiyap whaowaeyamkim. Sima umir digworaekwo min karamaekim. Mi sima iikamim naingwo tibmii kīnim simiirin siyu mwoni bi naphaiginugim. Mi sima simiirin hik kimpipisu prasae prasae bi hauugim. Mi sima sibgu bi nwokim. ³⁸ Mi iikam nhirim naingwo tibmii kīniyim, sima hindarar priiyap whaowae whwonkaikaeyami iki maeyauwim iikam karamaeyim simiirar. Sima ti hinin maeyauim sim whwonkaigiyamkim, mhu, siyano mi ie minim sim, sima iikam bimbūwi rani,

ini iki iikam nhirim simiir haiburim mi sima ini digworaekwo karamae ywowim.

³⁹ Mi ti iikamim Adi Komii siiram naingwo tibmii kinim. Siya simiirin hinina boinkikin, sima dimin whirmin whirminki bi swoki kimbugim. Mi sima inig komiigakim. Mi ti iikamim sima ti digworaekwowim Adi Komii siya nimbiniim iikam krimiir hauuwam, sima simiir bi niki haigim. ⁴⁰ Mi Adi Komii krimiir Wanin siya ti digworaekwowim simiir bi niki hauugim. Dimusi rani, siya ini digworaekwo nhirim ini simiir niki diriraerarin, ti siyiuin biya sima napin siir haiburanim. Mi siya krimiirin dimin whirkim kimbu karamae sima nwowamar tiri, ta miya Kraisi siya mriiya saiirsi. Iriig.

12

Mi krimiir nhwowim Jisis siirara kaoiski mi siir siyiu hiriinankina dapiski.

¹ Mi krima ini panina nwowim? Mi ti iikam whiekakim bidi bidinanim naingwo tibmii kinim Adi Komii krimiir Wanin siir yai wakaeyoknam mi kirie nwowim, kara niki boinmimauuim krimiir mi sima iikam kasa kasa rani mi sima krimiirar kigiyim mi krima iriipa hiriinan simiir siyiu hiriinana timi ap. Mi krima dimin taemin bibiyeyim krimiir nipiyaokiyim simiirin digumii haimriiyugig. Mi krima ti dimin biyeyim simiirin duguski mi krima rirmiyya dwo mi krima iriipa hiriinan inkamin ninkininin niwitiyin siir hiriinan dwo, iya siya ninkikin iwitiyim, siya yuiskak bi ninkikin iwitikin, siya parurar niwitikin. Mi krima dimin biye imiirin duguski mi krimiir mhi

kwoinim kirie dwo, Adi Komii siya nimbina miya krimiir sairamın. ² Krimiir nhwowim Jisis siirima kigninkwonam, krimiir naingwo tıbmıya sair biyin ini siyar ywowin mi tariinanin mi mhoiıya iriipi hiriinan krimiir naingwo tıbmıi aıirın wı siyar digaiginıuwi mi wı siyar mi whinkinsiisi. Biya Jisis siya ha naingwokin mi ta nıdid komiıya kara haiya paeyin hiıniya nıriınıkinin siir mi ta kara mi aonamaka ya dimin kabi rani. Mi whısarii rani, mhoiıya kara wı maırgımaırga komııgak nwowi, kara wı ipiıya Adi Komii siir ina iniig miıya nwowa wı sair nıdwowi, maeyaua inkam inıgakim sim nıdwowiıya sair.

³ Kima sibgu daingwo, inkam biyieyim siyıu biyie tirim Jisis siir biya sima io siir nwowim mi sima siirin hik kimpıpisu prasae bi hauugim. Mi siya Adi Komii siir siyıu miıyık iirın ina yonkworınuwın mi siya ina yokworınukrıpkaiyin. Mi kima ti siir siyıu iir daingwo, iıya hik komii komiıyim kımıir nımbiyamiıyim mi kima piugi kipi piyao mi kımıir mhi kwoinim opair kipi nwo. Nıngaka. Kima Adi Komii siir siyıu miıyık iirın donkworınukrıpkai. ⁴ Mi iıya siyıu biyieki kımıiram kinankıuwi mi kima wa niriıyıu boini mi kima wı nhiekaka nwowi saırsiyın, anıya? Nıngaka. ⁵ Mi kımıir kwoinim ina yaingwo owouu iuguskiıyim ti yaıyım Adi Komii siya kımıir boınkıyım, kımıir whinkinsiis haıginıuwam, anıya? Bıdi bıdiniıya inkamın Yokwo Komii sair wının Adi Komii siir yai imiirın siya hinına wın boınkikın,

Kima kariir yınisiımkim, Biıyan Inkam Komııyın siya kigninkıki hikim kımıiramın kima

haiyam mi kima nwoki ididim dimin biyeyim kima tirim simiirsiiyin yio siya kirirar grab haiginuwi mi adin siir yinisimin igao yai siir boinaiginuwiyin mi siir hiriinan mi kima hikak kipi nwo mi pugi kipi mi piyao ti siyuin Adi Komii siya tiriyin kimiirsiiyin. Mi kima ha kipi naingwo ti diminin yio dimin komii rani. Niingaka.

⁶ Dimusi rani, iikamim Adi Komii siya simiiram naingwokwonanaeyim siya simiirin hik pa kigninkin haigi mi siya simiirin siyu miyikim pa nisiimauwi. Mi iikamim Adi Komii siya kigninkin haiiyim hik mi sima dinokninkin mi yim siirar yinisisimkim.

⁷ Mi hiriinan kinuwi kima dokworinu hikim Adi Komii siya kigninkinkiyim kimiiram kima haiyam. Siya kimiirar grabaiginuwi siir yinisimnan mi kima siir yai aiiirar sibgu wakaeyokna. Mi ti hikim kima haiiyim, yim Adi Komii siya kimiir nisiimauwi kimiir whinkinsiis haiginuwam. Siya ha naingwowi kima siir yinisisim miyik nwowim mi kima siyu miyik dwo. Yipiki adkin siir yinisiim iir tio karamae nwowin, ha? Niingaka. Ad nwirkin siir yinisiim iir bi kigninkinkin, sima simiir yinisisim imiirin ha tiowikim. ⁸ Ad whiekakim sima simiir yinisisimim pa sibgu grabi mi adim sima kimiir sibgu grab karam nwowi mi sima wi siir yinisiim kin nwo rani. Niingaka. Yim wi mwraomii yin nwowi. ⁹ Mi krima ti siir daingwo mi krimiir adim nu tiranim sima krimiirin krimiir siyu biyie imiirsiiyar grabaiginuwikim. Krima simiirsi nwoki ididim mi krima wa ninokninkinim sima

ini kr̄imiir kou ywowim. Mi Adi Komii siya ini kr̄imiir adim nuanim simiir haiburin mi ini kougikou siyar ywowin mi kr̄imiir kwoinbudin omwai waiyayokiyokiyin simiir adin yio Adi Komii siyairgin. Mi hiriinanki niuwi, kr̄ima siirar kigninkin kr̄imiir siyu biyeyim kr̄ima tirim wi siyar nwoki grabaiginuwim mi kr̄ima wi omwai saika nwoki waiyayokiyokiyim. ¹⁰ Kr̄imiir adim nu tiranim sima kr̄imiirin ii pr̄iei bi grabaiginuwikim kr̄imiir siyu biye imiirsiyin iya kr̄ima yinisim sapisap nwowiyim mi sima simiir kwoinairga naingwo diriraerarikim, siyu miyikin kr̄ima nwowamin siirin. Mi Adi Komii siya hiniin bi tirikin. Siya kr̄imiirin siyu miyik iirar grabaiginuwikin inokinokin mi siya kr̄imiirin, wadiyar mi whindiraerar haiginuwikin. Mi kr̄ima wi dimin whirki swoki kambu rani, siir hiriinan. ¹¹ Mi iya Adi Komii siya kr̄imiir siyu biye imiirsi grabaiginuwiyim mi kr̄ima hik prasae bi haigim. Mi ta ii aiirin kr̄ima maigimaiga bi nwowikin. Nungaka. Mi mhoiia ta siya graba kr̄imiirin wi saeya whindiraerar haiginuwi siyu miyikin. Mi kr̄ima wi wadiya nwowi. Mi kr̄ima wi iripar nongwomamair aekiyami. Iriig.

Mi kr̄ima wi mintarao Adi Komii siirin digumii kipi haimriiyugig.

¹² Mi kr̄imiir nhirim ini piyaowim Jisis Krai siir yai aiir wakaeyokna apim. Ini iikamim aru maeyauanki napnaniiyim mi igrib paimwo ignanaokak ha naokiyim ini simiir hiriinan ywowim. Mi iya dimin biyekiki kimiir

nokwoninwomwɔrninkini mi kima wi kimasiyar kipi naingwoyimyokna. Mi kima Kraisiir yai aiiramɔn wi hani wakaeyokna ap bwakainam kima tira sairi hiriinan. ¹³ Mi kimiir siyɔuɔn kima tiriyin sibgu mintirao piki hinin siyɔu ikin kima sibgu apanin ti nu iirin. Mi kima siyɔu miyik sibgu tiri mi iki iikamɔn aru maeyau namam minim sima kimiir swoki kigi, kima Adi Komii siir siyɔu iir sibgu wakaeyokna api mi yim sima iripi hiriinan Adi Komii siiramɔn wa mi aingwowi.

¹⁴ Mi kima iikam nɔhirmaka dongwomamaɔr ae. Mi kima siyɔuɔn Adi Komii siya naingwoyiyim kima napam siirarar dap iski. Dimusi rani, kima siyɔu miyik imiir sibgu ap karam nwowi kima wi Biyan Inkam Komiiyin saika nwo rani. Nɔngaka. ¹⁵ Kima kimasiyar mintaraona wim wi iki dimin miyik miyikim Adi Komii siya diriraerar haiginkwokinim wi simiir hai kamae pi nwowisi. Mi inkam nwirki kimaka nwowi mi siya Adi Komii siir yai aiirin hindara nitkii uguskii mi kimiirin siya yaeya yai nowimwarkaiyɔuwi mi yaeya siyɔu biyie whir mi owimwarkaiyɔuwi mi kimiir iikamɔn sima siir yai aiir wakaei mi simiir naingwo tibmii kana ha nitkiigii mi yio ti hiriinan siyɔu biyie iir kipi tir. ¹⁶ Kima kimasiyar mintaraona kima hi hinda kipi priinanae priinanae. Mi kima ha kipi naingwo Adi Komii siir dimin taeminim yim dimin komii rani. Biya Isokin si tira sairi hiriinan. Nɔngaka. Siya ha naingwokin, ti yayim brougae Ebrahimni siya hauuwim yim yai komii rani. Mi siya dimin miyik miyikim siir ad ieya hauuwam tirim siir nomousimɔn siir asi kigninkin

haigikin, ti dimininim mi dimin kibi kibiyim Adi Komii siya hauuwanim siir mhoiia, siya simiirin warar yinkin hauugi. Mi iya siya mhiigi naowa siir nomousimin naesim ha hauuwun mi siya ti dimin miyik miyikim simiirin ina hauuwun siir. Mi siir kwoinin hiriyyar yaingwo ti naesimin ini ti dimin miyik miyikim simiir haiburim. ¹⁷ Kima bidi yinoknankanim mhoiia siya ti dimin miyik miyikim simiir haiyam swoki tirin. Mi Aisak siir kwoinin Adi Komii siya hurworwokai siya ti dimin miyik miyikim Iso siir kipi swoki hauu. Mi siya siirin hinina boinki, kira wi dig nwo rani, kiririn bidi kiyopsibgikikaigigin. Mi Iso siya siir ad iiramnin nhami nhami bi nougin. Mi Aisak siir kwoinin Adi Komii siya hurworwokaigin tiki dimin miyikmiyikim Iso siir kipi swoki hauu. Ningaka. friig.

Mi krīma Adi Komii siir yai aiir sibgu wakaeyok-naei, krīma wa nimbiamī mhu Saiona hiriirin.

¹⁸ Mi bidi bidiniyarin iya Adi Komii siir yaiya winwin kima wakaeya kima kimiir nhwoki kigim mi kimar bi wakaekim, Isrel simiir iikamim simiir hiriinan. Ningaka. Yim sima ti mhuin Sainai nikuwiyin siir nitkim. Mi ti mhuin siir mhu kiu hirin diminin ini paenan kou hirar nuyan. Mi mhuin siir kou simar kigi waumar yhuwinana siir kou hir nwowi ya ini nibwomambwonan ywonama. Opud naoki nindurunankainaiya ini hinin ywowa. ¹⁹ Mi simar wakaeki, inkamin ti mhu kiu iir nwowin kidin pi maskii. Mi ta saiir mhoiia, simar wakaeki, inkamin ti mhu iir nwowin kauwok boinkiyin mi iya Isrel simiir

iikamim sima ti inkamin mhuu kiu hir nokwo kauwokiyan siir yai aiir wakaeyim, sima nidid prasae bi kinkim. Mi sima Moses siir boin, krīma pi nididi siir yai aiir swoki wakaeyim. ²⁰ Mi sima nidid prasae bi kinkim Adi Komii siir yai aiirsiiyan, siya kauwok boinkiya simiir sairsiiyan. Dimusi rani, siya hinina boinkin, wig biyie kam biyie yinisim nwiirkin mi wraisu biyie irkin ti mhuuin siir kingiin niti mi siir napriiri kima siirin wi siiyani kaiyimik aoki. ²¹ Ti iikamim ti dimin iir kigim, sima nidid prasae prasae bi kinkim. Mi yio Mosesin hriiyar mi boin, an kara iripi hriinan nidid prasae bi mi kinkin.

²² Mi wim kima ti iikamim ti tariinan Adi Komii siir yai aiir wakaeyokna apim, wim kima ti mhuuin siir bi nitkim, wim kima wi mhuu whirin Sainai nikuwiiyan siiram nitkim. Omin Adi Komii siya nwowin ninomor kou hir, sima ti om iirin ha dapikim om Jerusalem, omin paekwosim whiekakawhiekakim iripa sima nongwomamair aiiyan krīma nitanin siir. ²³ Wim kima iki Adi Komii siir yinisisim whiekakim simakar nitkim, yipiki siir dimin miyik miyik imiir haiyanim. Mi kima wi iripar nangiriyuuwi mi wi maigimaiga komiigakar nwowi. Adi Komii siya kimiir inigim mi simiir inig ikim, siya bidi winim siir yokwowa ninomor kou hirana sair. Mi siya ina ninoknankinin, yipikin siir yinisimin. Wim kima Adi Komii siiram bidi yitim. Adi Komiiyan siyairgin, yipikin iikam whiekakim simiir kigirkakanin. Mi iikam ombud komiiyan simiirin wi siyar hidi. Mi iikamim biyanim, yipiki biya Adi Komii siya boinin

hinin dimin whirki bi kimbugim sima wi saikar nwowi siir om iir. ²⁴ Kima Jisis siiram nitkim inkamin krimiir kaoprige okwowyin. Adi Komii siya yaeya kitibmii boin win hauugikin mi yio siya kimidiniya krimiir kwahauugi, krimiir whinkinsiis haiginuwam Adi Komii saika krīma nongwomamair aekiyamam. Siya bidiyar yaowin, siir nhie aeya naokiinaiiniam. Mi bidi bidiniyarin, inkam nwirin Ebel nikiuwiyin siya naowa mi siir nhieya ina mi aokiinainama. Mi Jisis siir nhieya ini Ebel siir nhieya saiir haibura. Mi Adi Komii siya Ebel siir nhie aiir kigiyin mi siya Ken siirin io prasae prasae bi nwokin. Mi siya hinina yaingwo, ti siyu biyie hiriinanin Ken siya tirkiyin yio maiyik rani. Mi siya siirin siyu biyie ina swoki tir haiginuwun. Jisis siir nhieya Adi Komii siya krimiirin saiirsiyar nanmaiwarkainakin.

²⁵ Kima kimasiyar mintirao win wi yayim Krais siya boinmimauum kimiir simiirin wi digumii pi haigingigisi. Biya Adi Komii siya ti mhuin Sainai nikiuwiyin siir nokwowin mi siya siir yayim iikam imiirin hirar nokwo boinmimauugi. Mi iikam nhirim yim ti yai imiirin ini yimiiyuwim. Mi sima ta Adi Komii siya tirbumbu haiginuwa simiir saiirsi nidadim ini siyu karam ywowin. Mi nim krīma ta siya tirbumbu haiginuwa saiirsi mi idamim wi piki hinin siyuin si mi idami krīma siir yai aiirin digumii haimriiyuwi, ha? Nningaka. Siya Adi Komii siir omin ninomor kou hiranan siir hiranki nitkin, krimiir digworaekwo whiekakim simiir boinmimauuwam. Mi nim krīma nidadmi siyu karamka. Nningaki nningakinga. ²⁶ Mi biya iya Adi Komii siya mhu Sainai hir nokwo

boɪnmɪmauugiyɪn siir yai ɪmiir, nu ini warar kiisiskiyɪn. Mɪ tariinanɪn siya ini yaeya yai kwɪr swokɪ bingikaiyɪn. Kara wɪ nu siirara tɪrki rani, siya siyar kiisisam. Nɪngaka, kara wɪ nu nɪnomor sowiirar tɪrki mɪ wɪ sowar kiisowowi. ²⁷ Mɪ ta yaiya saeya hɪnɪna boɪnka, kara wa swokɪ tiri, saeya krɪmiirɪn hɪnɪna nɪsiimauuga. Biyarɪn iya Adi Komii siya nu iir nonkwokwokiɪn mɪ mhoiɪya tɪ nu iirɪn mɪ digworaekwo whiekakɪkɪm simiirɪn siya tɪrkii, sima wa kiisiskii. Mɪ digworaekwo whiekakɪm wa diguguskii. Mɪ digworaekwowɪm ɪki wara kiisis karam nwowɪm, yɪm Adi Komii siya simiirɪn wɪ hiriɪyar kɪgnɪnkɪn oki.

²⁸ Digworaekwo whiekakɪm Adi Komii siya krɪmiir hauuwanɪm yɪm ini siir om hɪrar nwowɪm, omɪn iikam whiekakɪm mɪ digworaekwo whiekakɪm simiir kɪgɪrkakiyɪn siir. Mɪ yɪm tɪ digworaekwowɪm yɪm wɪ wara kiisiski rani. Nɪngaka. Mɪ krɪma simiirsɪyɪn maɪgɪmaɪrga komiigakar dwo. Krɪma Adi Komii siir inɪgɪn asi hainanprapraskii. Krɪma siyɪu miyɪkɪn siya naɪngwowyɪn krɪma tɪram siɪrsi hainan prapraskii. ²⁹ Mɪ krɪma wɪ hiriinan digworaekwowɪm simiir asi tiri. Dimusi rani, krɪmiir Adi Komiiyɪn siya ini paenan ywowɪn digworaekwo whiekakɪm pɪ siyar nɪugisɪnki. Mɪ digworaekwo whiekakɪm maɪgɪmaɪrga siir nwowaigɪnɪu karam nwowiyɪm, simiirɪn wɪ siyar nɪugisɪn uguski. Iriig.

13

Kɪma krɪmiir akamɪm simiiram

naingwokwonanaei.

¹ Mi kima kimiir akamim Kraisi siirim, simiiramim hiriir daingwokwonanaei. ² Kima iikam nhirim om whiranki nitiyim simiirin igi haigi idwokaigi. Dimusi rani, biya iikam nhirim sima ti hiriinan siyiuin siir bidi tirim. Sima bi ninokninkinkim ti inkamim igi sima haigi idwokaigiyim yim paekwosim imairgim Adi Komii siir om hiranki nitkim. Mi iya sima kimiir omaka nitiyim kima ninokninkin karamaeka. Nngaka. ³ Mi kima iki iikam nhirim maeyaua huyokiyokaiya saiir hugripkikikaigiyim, simiirsiyin naingwoyimyok prasae kipi kin. Kima hir wara ninkin oni haninaka. Mi kima iki iikam nhirim iikam nhirim nonkwobumbuninkin haiginuwiyim simiirsiyin naingwoyimyok prasae kipi kin, kimar haini haninaka, ta hika.

⁴ Kima ha daingwo onkworinunani nonkwonani siyiuin yio siyiu biyie rani. Mi kima nonkwonani, siyiuin siir kipi haiburgik. Mi hai kipi prinanaeyam. Dimusi rani, kima ti hiriinan siyiu biyie iir tiri, kimiirin wi Adi Komii krimiir Wanin siya hidi.

⁵ Kima umir hoimgak haiyim kipi kigmair. Diminin kima haiiyin kima hinina daingwo, yio ini mi owin. Dimusi rani, Adi Komii siir yaiya Yokwo Komii saiir nwowa saeya hinina boinkika. Kara wi kimiir haiburgig rani. Mi kimiirin wi digiumii haimriiyugig rani. Nngaka. Kimiirin wi karar mi kigriraowi. ⁶ Adi Komii siya ta hiriinan yaiya minam boinkikin, krima nwoki inokninkinim. Adi Komii siya ini krimaka kingiina nwowin. Mi krima iraka nwiraka kingiin dwo. Mi krima hinina boin,

Krɛmiiɾin Biyan Inkam Komii siya whɛnkɛnsiis haigɛnɛugɛn. Mi krɛma siyɛu biyɛyɛn iki iikam ima tiriyɛn krɛmiiɾ, siirsiyɛn kipi nɛdid.

⁷ Mi kɛma iikamɛm biyanɛm simiiram ti swoki aingwoki. Krɛmiiɾin simar sibgu kigrɛraokim mi kɛmiiɾin sima Adi Komii siir yai miyɛk miyɛk imiirar boinmɛmauugɛm kɛma dimɛn taemɛnim sima tirɛm mi siyɛuɛn sima sibgu apɛm Adi Komii siir yai aiir siiram ti swoki aingwoki. Mi wɛm kɛma ti siyɛu hɛriinanɛn sima tirɛn siirar timɛ ap.

⁸ Mi kɛma Krai siir yaiya biya kɛma wakaeya saiir sibgu wakaeyokna ap. Dimusi rani, Jisis Krai siya wɛ hɛriiyar nwoyokiyokii, iinokɛinokɛn siya wɛ wara kisina rani, yaeya nwowamɛn. Nɛngaka. Mi siir yaiya siya mi boinmɛmauuwa saeya wɛ wara kisina rani, yaeya, wɛ hɛriiyar mi okripkaigi. ⁹ Mi kɛma kɛmiiɾ kwoɛnim kipi kiwaki, iki yaipai yaipaiyɛm iikam nɛrkɛm sim boɛniyɛm biya kɛma wakae kamae nwowɛm kɛmiiɾ kwoɛn imiir kiyaiyamɛn, yɛm sima minam tiri, kɛma Adi Komii siir yai kɛbiya digɛumii saiir haigingigɛm. Mi iki dimɛn miyɛk miyɛkim Adi Komii siya tirɛm, kɛmiiɾ whɛnkɛnsiis haigɛnɛuwam. Yɛm minam tirɛm kɛma Adi Komii siir yai aiir nwoki wakaeyokna apɛm. Kɛma tira saiir hɛriinan. Mi ti yayiym iki iikamɛm sima boinmɛmauuɛm naeni siyɛuɛn si, yɛm dimɛn komii rani. Mi ti hɛriinan siyɛuɛn siir tiriyɛm, yɛo Adi Komii siir yaiya saiir bi sibgu onkworɛnuwikɛn. Nɛngaka. Adi Komii siir naingwobumbuwa krɛmiiɾin wɛ saeyar whɛnkɛnsiis haigɛnɛuwi, kɛma sibgu okworɛnuwamɛn.

¹⁰ Jisis siya paeyɛn hɛniya nɛriɛnɛnkɛnɛn siirɛn

minam naokin, kimiir nanmaiwarkainaim. Mi iikamim sima Moses siir yaiya saiir wakaeyok-naei mi wraisu hirii hiriyyar nisomsom aokao ninkinimiiyaenanaei Adi Komii siir, ya hiniinga, ta Jisis siya naonama paeyin hiiniya nirioninkinin si wi dig di nwowi, simiir dimin biyie biyeyim simiir haiyopriimdiyumiigiyim. Mi sima hirii hiriyyar tiri mi ta Jisis Kraisi siir miya simiir whinkinsiis haiginuwim wi dig nwo rani. Simiir dimin biyeyim simiir haiyopriimdiyumiigiyim. Niingaka. ¹¹ Mi prismi biyan inkam komiiyin siya pi wraisu nhieyim sim nisomsom aokaowim, pi simiir haii. Mi siya ti nhie imiir haiyin mi siya pa napninopkainami Adi Komii siir maeyaua hiuyokiyokaiya dimin whirmin whirminki kimbu karam nwowa saiir hiriir, maeyaua Adi Komii siyar nwowiya saiir. Mi siya ti nhieyim pi hi idwo hir nini haiginuwi, dimin biyeyim iikam ima tirim simiirsi. Mi ti prismi biyan inkam komiiyin siya wraisu imiirin pris inkam nhirim simiir hauugii, sima nani anaguwim, om komii siir yaba maeyaua sima niinanakninkina saiir. Mi ti diminin Kraisi siya tirin, yo iriipi hiriinanaingin. ¹² Mi Jisis siya omin Juda iikam sima nwowiyin siir yaba hir naokin, maeyaua sima niinanakninkina saiir. Mi siir nhieya ha naokiinainiya mi iikam krimiir dimin biyie biyeyim saeyar yinaki. Mi krimiirin wi dimin whirki kimbu karamae saeya nwoki owaiginuim siya maeyau bwaekii idowiiya hir naokin. Dimusi rani, wraisu sima naoni haninaka, tasi siyar nao iskiyin. Mi siya siir piu aiirar ninkinimiiyaekin Adi Komii siirin. ¹³ Krima biyin iikamim simiir yai imiir kipi wakaeyokna

yaiyım biya Adi Komii siya hauuwım, Mosesni. Krıma Kraıs siir yai imiiram arar dınmiinınkın kırpkai. Dimusi rani, tiki iikamım biya Moses siir yai aıir wakaeyokna apım, sıma Kraıs siir nikwowaisiigım. Mi siirın, sıma yısomkiyıtkaigi. Mi iikamım, krımiirın wı hırıinan siyü biyie iıirar mı tiri biya Kraısnı sıma tıra saıir hırıinan. Yıo tiriiginın yıo dımın komii rani. ¹⁴ Krıma dımın taeminım biya Moseski sı napım sımiirsi kipi nıdid sımiir haıburgıgsi. Kıma dımın taeminım sımiirın haıburgıg. Dimusi rani, tı nu iıirın, krıma om karamaeka krıma nwoyokiyokıyım. Mi om kıbiyın Adi Komii siya dirıraerarın mhoıya krıma nwoyokiyokıyanın krıma siiramar nwowi. ¹⁵ Mi krıma iınokıınokın maırgımaırga dwonanae. Mi Adi Komii siir inıg iıirar dokboın praprasnanae. Mi siir inıgın siir timı boınmamaıuu iki iikam nhırım sımiir. Dimusi rani, tı dımın komıiyın Kraıs siyar tırın siirsi. Mi tı dımın hırıinanım krıma tiriıyım krımar hauunaeyım yım ini wraisuım Adi Komıini, krıma nınkınımiıyaeyım ini sımiir hırıinan ywowım. ¹⁶ Mi iınokıınokın kıma ırni nwrni whınkınısiısam daıngwo. Yıo tı hırıinan siyü kıbiyın yıo ini nae kibi kıbiyım iikamkım sım nınkınımiıyaeyım Adi Komıini maırgımaırga siya nwowam ini sımiir hırıinan ywowın.

¹⁷ Kıma kamım yıpiki kımıir bıi nwowıyım mı kımıir kıgrıraowıyım sımiir yai imiir sıbgu wakaeyokna ap. Mi sıma kımıir kıgrıraowı mı kımıir whınkınısiıs haıgınııwı. Mi mhoıya sımiirın wı Adi Komii siya hıdi siyüın sıma kıgrıraowın siirsi. Mi kıma sımiir yai imiir sıbgu wakaeyoknaeı mı sıma ta mııya kımıir

kigriraowiya saiirin wi nwoki sibgu kigriraowim. Mi kima simiir yai imiir wakaeyokna karam nwowi mi simiirin digiumii haimriiyugigi mi sima ta mi aiiramın, wi maigimaigakak nwo rani. Mi sima wi kimiir whinkinsiis rani, Krais siir yai imiir wakaeyokna apim kima tira saiir hiriinan.

¹⁸ Kima Adi Komii siiramın krımıir whinkinsiis haiginuwamın, hirii hiriyar kwisboinanae. Dimusi rani, krıma dimın biye whir bi tirbugın. Mi krıma wi nididgak ha nwo rani. Inokinokin krıma siyu miyikin, siirarar mirii ninkiyaenanaeikin.

¹⁹ Kara kimiirin dimusi boinwirwirkrıpkai rani. Kara mınsi boinwirwiri, kima Adi Komii siiramın hoıngak kwisboinanae kariir whinkinsiis haiginuwamın, kimiir swokini kignakisasauım.

Kima Adi Komii siiram kwisboın iikam krımıir whinkinsiis haiginuwım.

²⁰ Adi Komiiyin yipikin iikam krımıir nwo haiginuwıyin hisranua Jisis siirin ie hiranki siyar hidninsiin idwokın. Mi siya ini omwaiyar swoki waiyan. Mi siirin siya yokmwın okwo haiginu, krımıir Biyan Inkam Komii nwowam. Inkamın sibsib kigriraowıyin siir hiriinan. Mi siirin siya nokmwın okwo haiginugın krımıir kigriraowam. Dimusi rani, biya siya bidiyar yaonamın. Mi siir nhıeya bidiyar yaokiinaıniya krımıirsi, ya tariigına ya kitıbmii boına biyana Adi Komii siya nımbingika ya saiir kirie haiginugika. Mi ta Adi Komii siir yaiya ya wi hiriyar nwoyokiyokıkaeyami inokinokin saeya wi siir kwoın iir kisına haigi rani. Nıngaka. ²¹ Kara ha naıngwowi Adi Komii siya dimın miyik miyikim

wi kimiir nwoki hauuwim kimiir whinkinsiis haiginiuwam. Mi krīma wi dīgī dīgar niki owim dimin taeminim siya boinim krīma tiram mi kara ha naingwowi Jisis Kraiis siir kirieni maiya siya naingwowa kima miriia sairin wi siya nwoki whinkinsiis haiginiuwim. Mi krīma Jisis Kraiis siir inig iirin inokinokin hiriyar hainananae. Kaimwoka. Iriig.

Nikopkaigyan yai aeya.

²² Ti kariir akamim, kara kimiirin minam boinkikin, kima ta yaiya sairin sibgu wakae ta yaiya kara kimiiram winkiya saeya yai prēi rani. Ta yaiya kara winkiya ya kimiir kwoin imiir whinkinsiis haiginiugika. ²³ Mi kara ha naingwowi kima whiekakarın dinokninkin, krīmiir akam kibiyin Timoti, kam biyeyim sima siirin maeyaua hiuyokiyokaiya sair hirankar nonkwo iuguskikin. Mi siya kariir oma tiriirin nimbiniisasauugiswo mi siirin wi kara pi yikunaniyin kimiir nini kignakiyamın.

²⁴ Kima iikamim kimiir kigriraowiyim mi iikamim naingwo tibmii kın ikim kimiir warauranim kima simiir dokboinmamair. Mi krīmiir akamim nu Itali hiranim yipiki Kraiis siir yai aair wakaeyokna apiyim, yim sima iriipi hiriinan kimiir mi okboinmamairgikim.

²⁵ Adi Komii krīmiir Wanin siir naingwobumbuwa ini kimakar nwowa. Iriig.

Yai Win Kibiya
The New Testament in the Sepik Iwam Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Sepik Iwam long
Niugini

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Sepik Iwam (Iwam, Sepik)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Mar 2023 from source files dated 9 Oct 2020

5350dc83-93b2-5000-9c98-dcdb728ba84f